

Ac Saṇa

Yai zézé ac zéma kiwi yomuac hénia.

¹ Kiwi yomi Yesu Kristoac zéhicṇi hicṇiyawac ara, imi mia Anutunénṇ haka tosara nalé ménda horugiyu focdac hicṇimacac heyec imi welenṇ qeṇe ichéra énézéyu hémmu niṇac welenṇ qeṇe icya Yohaneac muru kua meme uṇaya mélimiyu zéhicṇiyec. ² Waṇu Yohanenénṇ Anutuac ackuazéc zéma Yesu Kristoac héipuc ac zéma iwawai eṇeyaoc kiwanénṇ héṇec imi moczoṇ niṇzénṇgéma zéhicṇiyec. ³ Waṇu bianṇac ara yomi olommu ienenṇ zéma gezacṇinanénṇ nimmu ienenṇ zéma imuaru oyu hezac imi tohoma wammu ienenṇ moczoṇ mériaṇṇinaguc. Nalé yanda imi bec hosuc hosuc wanzac imuac mia.

⁴ (4a) Yohanenénṇ Asia baeciguc Yesuac hénāorinṇ tuṇa tuṇa 7 keczu onac muru oénécmizua. Kerecac keczac waṇu bianṇac hamac iwarunec zéma uṇa 7 Anutuac duṇ tātac wésiaiguc kecanzu ionarunec zéma ⁵ (5a) héipuc ic ménzézé ménzézéya qahac kecma humugic ionac sugina igucnec walac yacma baecac ic kewu ionac galeṇgina waṇec Yesu Kristo iwarunec, (4b) goi héihéi zéma luaenénṇ he énécmimac niṇ wanzua. (5b) Waṇu siṇ niṇnénécmima eṇeya sacya imuac kuhanénṇ képésicnina igucnec hulac nénécmima ⁶ maṇṇocya Anutuac niṇ wamma héṇṇṇalenṇ ama areṇa yandaya zéma hofac oo ichéra imuac ai buṇa qenénécmiyec iwaru mia eebipi zéma kuc

selinéŋ nalé tetcgia qahac hemac niŋ wanzua. Hélacnec! ⁷ Ninzu, inéŋ hosusu qahaiguc hamac. Waŋu icya icya ieneŋ kicginanéŋ hémmu. Waŋu luacnéŋ négic ieneŋ momacnec hémmu. Waŋu ic embac tuŋa tuŋa baec séc keczu ieneŋ iwac niŋac zésiacmu. O, imi hélacnec!

⁸ Miŋ Kewunina Anutu zézacnéŋ; Ni imi hénihénia zéma tetcgia,* becnec kerec, deguc keczac, waŋu bianŋuc hamac, medac medac wandac wandac miŋina imi mia.

Kristo winini miyu héŋec.

⁹ Yohane neŋ imi onac ninzéŋ ninzéŋiguc dacmunagina. Waŋu Yesuac qenzen manzen zéma héŋgaleŋ ama areŋa yandaya zéma bisiqatéŋ imuac iniguc momacnec toroqema kecanzua. Ni imi Anutuac ackuazéc zéma Yesuac héipuc ai niŋac wamma konduŋ baec komoc ménŋ Pati-moiguc nopocgic keri. ¹⁰ Waŋu Miŋ Kewuac yacyac nalé† imuaru uŋa téréyawac qeriaiguc kecba andénaiguc ac yanda ménŋ témuŋ hétéŋ imuhucya hicŋiyu ac ewa ménŋ yomuhuc niŋi. ¹¹ Gi némac hénzanŋ imi kiwiiguc oma Efeso, Smirna, Pegamo, Tiatira, Sade, Filadelfia, Laodikea ama areŋiguc Yesuac hénariniŋ tuŋa tuŋa 7 keczu ionac muru haina kemmac.

¹² Imuhuc zéyu ni ac nézéyec i hémmaŋ zé lilingéyi. Lilingéma kendol 7 imi imuac tatara golinéŋ memeyaguc nanŋic héŋi. ¹³ Kendol tatara imuac sugginaiguc ménŋ icac naŋa tanecnéŋ séwi usuya horua mama hénac tetcgiaiguc héréhéréya

* **1:8:** Girik aciguc; Alfa zéma Omega. † **1:10:** Sonda.

imi héima bac tétéraiguc rikunḡ golinénḡ memeya maṇkepela zikiyu heyec. ¹⁴ Iwac oruha zéma oruc zucya imi rama yaṇ merawa zucya zéma tasétasé ésécnec lalaclalac waṇu kiwa imi geric bélaṇ ésécnec waṇec. ¹⁵ Héna héréra imi aiṇ gericiguc zema asonḡ qilic qilicyaguc pésigianzac imuhucya ésécnec, waṇu ac ewaya imi doku dunduṇ hétéṇa ésécnec. ¹⁶ Méraya héiyaiguc imi sikilu 7 heyec. Waṇu kua kifaṇa igucnec imi sou zéra qizilic ménḡ bawa andia zéragucnec mama naṇec. Waṇu kic tanera imi mia kaiwe selianec qeanzac ésécnec.

¹⁷ Ni tanera imuhuc hémma tendiṇgéma iwac héniaiguc humuc ésécnec heyi. Hewa méria héiyanénḡ qacnaiguc haima yomuhuc nézéyec, gi bacga ménda yandiyu, ni imi hénihénia zéma tetcgia.† ¹⁸ Ninzaṇ, ni becnec humuyi, néṇ deguc kic qeli kecanzua. Ninzaṇ, degucmuacnec nalé tetcgia qahac kecma humuc zéma humumia ionac baec dumuṇa imuac nagugirawac wétéya imi neṇ késa kecanzua. ¹⁹ Imuac iwawai hénzaṇ imi owésémaṇ imi mia deguc hicṇi keczac imi zéma bianḡuc hicṇimac imuac hakaya. ²⁰ Bec hénzaṇ imi mia mérana héiyaiguc sikilu 7 hezac imi zéma kifa tatara golinénḡ memeya 7, Waṇu ac saṇa imuac hénia zéwa imi yomuhuc; Widi 7 imi hénakorinḡ tuṇa tuṇa 7 ionac kua meme uṇa§ hécgina, kifa tatara 7 imi hénakorinḡ tuṇa tuṇa 7 imi mia.

† **1:17:** Yuda ic tuṇ ménḡ Roma baec yandaiguc ziki sipacgina qahac kekera. § **1:20:** Pasto ionac niṇac imuhuc zéyec.

2

*Efeso hénáorin ionac gezac
qézén ac.*

¹ Efeso hénáorin kua meme unagina ac yomuhuc omina, sikilu 7 méra héiyanén késa namma kifa tatara golinén memeya 7 imuac sugcinaiguc kenha wananzac inén mia yomuhuc zézac; ² Ni wawan memega zéma aiga zéma nana seliga imi ninzua. Wanu gen ic biria bisiqatén ménda wan énécmianzan imi zéma, nini Yesuac Méliméli ic zéanzu, nén Yesuac Méliméli ic héra qahac ionac ikocginawac hénia meaunec imi zéma, ³ nuac qacna ninac bisiqatén wamma nan selima kucmama ménda wan nec imi ninzua. ⁴ Wanu guac zémindi ni qemindi ni ac mén hezac imi yomuhuc; Walac sinna hegénec imi waina mayec. ⁵ Imuac nana nga dimuac nec mama guyec imi nin tegicma qeriga melemma wawan memega walac hegénec imi mun guc wammanec kecbéséma n. Qerigina ménda melen gic, nen focdac guac hama kifaga imi nana nga iguc nec metecgéwa kemmac. ⁶ Wanu haka hiabia mén hegénzac imi yomuhuc, Nikola ichéra ionac hakagina imuac mézéga tianzac. Ni acguc imuac mézéna tianzac. ⁷ Gezacyagucné n Un téréyanén hénáorin tun a tun a ionac ac énézézac imi nimmac. Mén meseligimac imi kekecac ic héra Anutuac baec hafi zepaya qahac imuaru nanzac imuac héra gocmia miwa nemac.

*Smirna hénáorin onac gezac
qézén ac.*

⁸ Waŋu Smirna hénāorin ionac kua meme uŋagina ac yomuhuc omina; Hénihénia zéma tetcgia minina humuyec, nén qelima kecanzac inén zézac. ⁹ Qenzen manzen zéma maqeqeya wamma kecanzan imi ninzua nén gi mérianŋaguc. Waŋu nini Yuda ic zéma zébiri qébiri waŋgēnanzu imi enen Yuda ic tēngēn qahac, nén Biria mininawac hénāorin wanzu. ¹⁰ Gi zéra waiya hicŋigēmmac imuac bac yandi yandi ménda wambésēman. Ninzan kecma Biria mininanén suginaiguc tosara manam batuc mi-hicŋi énécmiman zé hésa amaiguc onoporu kaiwe ai meme ¹⁰ séc zérabéra mihicŋimu. Waŋu gen mia kenqe haqeya qahac ninzēngēmanec kecma humuciguc kerembésēman. Imuhuc wanna nen kekecac ic kewu opoc héigēmmaŋ. ¹¹ Gezacyagucnéŋ uŋa téréyanén hénāorin tuŋa tuŋa onac ac énézézac imi ninŋohomac. Mén imi ogicmac imi humuc qété éréhéc* imi ménda hama mebirimac.

Pegamo hénāorin ionac gezac qézén ac.

¹² Waŋu kua meme uŋagina† Pegamo hénāorinŋuc keczac iwac mia ac yomuhuc omina, sou zéra qizilic nēwéc nēwéc hemimia késa kecanzac inén ac yomuhuc zézac; ¹³ Gi ama areŋa yanda dimia kecanzan imi ni ninzua. Ama imuaru mia Biria mininawac ic kewu tatacya hezac. Nén gi qac buŋana selianec késa kecma héipuc icna kenhéi hahéiya qahac Antipasi i Biria

* **2:11:** Qeri uŋawac buŋa. † **2:12:** Pastoginawac kua meme uŋa zémiyec.

miŋina néné kecanzac imuaru sucginaiguc qegic humuyec. Waŋu nalé imuaru ninzénge nénéŋa imi ménda qaecgénec. ¹⁴ Néné mindi qindiŋ ac éréhécdac zégémmaŋ zé wanzua imi yomuhuc; Ic tosara Balamac[☆] pakeŋ ac késama kecanzu imi eneŋ giguc keczu. Balam inéŋ Balak kumima Israel ic ionac wéséginaiguc bétac hai énécmiyu banirawac ireha lémbaŋ haimimia imi nema kaisero haka waŋgic. ¹⁵ Imuhucyanec guac muru acguc ic tosara ieneŋ Nikolawac ic tuŋa ionac pakeŋ ac késa kecanzu. Ni imuac mézéna tianzac. ¹⁶ Imuac gi ewaga melembésémaŋ. Imuhuc ménda wanna ni guaru focdac hama guaru ic imi hazéc waŋ énécmima yaré wamma kuanawac sounéŋ énérimaŋ. ¹⁷ Méŋnéŋ méŋ gezawagucnéŋ uŋa téréyanéŋ hénaoriŋ tuŋa tuŋa ionac ac énézézac imi nimmac. Méŋnéŋ ogicmac imi Mana nene saŋa gumu mima hoc lalacnec méŋ mimmaŋ. Waŋu hoc imuac qahaiguc qac qelia méŋ ooyawac hezac. Waŋu qac imi tosara qahac, néné késamac inéŋnec sac niŋasarimac.

*Tiatira hénaoriŋ ionac gezac
qézéŋ ac.*

¹⁸ Waŋu Tiatira hénaoriŋ ionac kua meme uŋagina iwac mia ac yomuhuc omina, Yomi imi Anutuac Naŋawac ackuazéc, kiwa imi geric bélaŋa ésécnec, waŋu hénia imi aiŋ pésia asoŋ qilic qilicyaguc ésécnec inéŋ yomuhuc zézac, ¹⁹ Goi héihéiga zéma ninzéŋ ninzénnga zéma welen qeqe hakaga zéma nanaŋga selia, ai memega imuhucya imuhucya imi ninzua. Wawan

[☆] 2:14: Yud 1:11

memega hénia hénia imi becaru waɲnec imi ogicma sasala hiabianec. ²⁰ Nén guac mia mindi qindiɲi ac mén hezac. Gi Isebel eneyaoc Ni tilin̄tilin̄ embac zéanzac i tuambuam wammia inén nuac welen̄ qeqe ichécna paken̄ acya ku énécmima ikoc waɲ énécmiyu, ienen̄ kaisero haka wamma baniarawac lémbaɲ haimimia imi negic. ²¹ Ni imi ewaya melemmac niɲac nalé memiyi, nén ewaya melemma kaiseroya waimaɲ zé ménda wanzac. ²² Ninzaɲ imuac mia nen̄ embac imi hehe tatacyaiguc humumia gilimaɲ. Waɲu ic embac i guc momacnec kaisero waɲanzu ienen̄ aguc ewa hakagina ménda mindin̄igic zéra waiya kunen̄ yanda qeriaiguc giliénécmimaɲ. ²³ Waɲu nambérac héra imi unuma humuc mihicɲi énécmiwa hénaroin̄ tuɲa tuɲa imi nen̄ ic onac ewagina zéma qerigina imi inictegicanzua imi niɲasarimu. Nen̄ icya icya wawaɲ memegina séc tasé ku énécmimaɲ. ²⁴ Waɲu ic tosara Tiatira taun̄iguc kecma paken̄ ac imi ménda aɲgétima en̄aoc zézu éséc Biria miɲinawac ewa siɲa hiɲgac hiɲgara imi ménda niɲasarima keczu ionac imi yéwéri mén ménda toroqe énécmimaɲ. ²⁵ Nén aɲgétima keczu imuac mia selianec késamanec kecgcic ni hamaɲ. ²⁶ Mén̄nén̄ mén̄ ogicma nuac aina imi memanec keru nalé tetcgia hayu iwac imi baera baera hén̄galeɲ waɲ énécmimac niɲac kuc buɲa miman̄. ²⁷ Inén̄ ain̄ qarucnén̄ kewuc nomuɲ qototorianzac ésécnec waɲ énécmima galeɲgé énécmimac. ²⁸ Ni aguc maɲgocnanén̄ kuc buɲa nén̄ec ésécnec nen̄ iwac mia widi yanda siɲunec hicɲianzac imi miwa imuac miɲina

wammac. ²⁹ Méḡnéḡ méḡ gezawagucnéḡ uḡa téréyanéḡ hénaorinḡ tuḡa tuḡa onac ac énézézac imi nimmac.

3

Sade hénaorinḡ ionac gezac qézéḡ ac.

¹ Sade hénaorinḡ ionac kua meme uḡagina iwac ac yomuhuc omina; Anutuac uḡa 7 zéma sikilao 7 késakecanzac inéḡ yomuhuc zézac, Ni wawaḡ memega ninzua. Qac buḡaganéḡ gi qeli qeli keczaḡ zézac, néḡ gi ic humumia keczaḡ. ² Imuac gi meqeli amuma kekecgā bakia humumanḡ zé wanzac imi meseligina. Guac wawaḡ memega hémba Anutunawac kiwaiguc sécgézac imi méḡ ménda hegénzac. ³ Imuac iwawai géḡḡéḡa zéma iwawai ninḡnec imi ninḡqelima tohoma hakaga melembésémaḡ. Kilenḡ ménda mindi amuma yac kecbésémaḡ iguc imi neḡ kowu nene ésécnec harémaḡ. Imuac némac naléiguc ha gémmaḡ imi gi ménda ninḡtegicbésémaḡ. ⁴ Waḡu Sade ama areḡaiguc ichécga éréhécdac séwi usugina téréya imi qakola ménda héima keczunec. Ieneḡ imi eeginaguc, imuac séwi usugina laclalacnec niguc momacnec kenḡha wambiḡ. ⁵ Méḡnéḡ méḡ ogicmac imi imuhucyanec séwi usu téréya laclalacnec héima kecmac. Waḡu qara imi kekec hémbénaḡawac kiwiiguc ménda auma maḡgocnawac kiwaiguc zéma kua meme uḡahéra ionac kicginaiguc qara imi nimmizua zémaḡ. ⁶ Méḡnéḡ méḡ gezawagucnéḡ uḡa téréyanéḡ hénaorinḡ tuḡa tuḡa onac ac énézézac imi nimmac.

*Filadelfia hénarín ionac
bianac ara.*

⁷ Filadelfia hénarín ionac kua meme unagina ac yomuhuc omina, téréya zéma héla minina, Dawidiac ama wétéya késa kekera, nagu metecgéma auyu ménénén mén héimacac séc qahac, wanu héiyu ménénén mén aumacac séc qahac inén mia yomuhuc zézac; ⁸ Ninzan, ni kicgaiguc nagu mén augénjac nanzac. Imi ménénén mén hia ménda héimac. Nen guac wawan memega ninzua. Gi kucga komora sac hegénzac, nén kilen acna tohoma qacna ménda qaecgénec. ⁹ Ninzan, Biria mininawac hénarín, enaoc nini Yuda ic zéanzu, nén Yuda ic héla qahac ikoc ac zéanzu ionac sugginaiguc tosara hama guac hénagaiguc sicgé gémmuac hinocgé énécmiwa nen guac singa ninzua imi ninjegicmu. ¹⁰ Gi nuac nanan seliawac ackuazécna tohoanzan imuac nin ni acguc manam batucac naléya focdac baec séc hama ic embac baeciguc kecanzu i batucgé énécmimac nalé imuaru gi galengé gémba nalé imi qizizingéma kemmac. ¹¹ Ni foc haman imuac gi némacga hegénzac imi selianec késa keca ménénén mén ic kewu opocga imi ménda guagicmac. ¹² Ménénén mén ogicmac imi Anutunawac ocmuniguc tandélopion ésécnec kumu miman. Wanu kenhéi hahéi qahac nanşeligiyu iwac qahaiguc Anutunawac qara zéma Anutuac murunec kurumen igucnec mama hahaya Yerusalem qelia Anutuac ama arenja yanda imuac qara zéma nuac qacna qelia imi omiman. ¹³ Ménénén mén gezawagucnén unja

téréyanénj hénakorin tunja tunja ac énézézac imi nimmac.

Laodikea hénakorin ionac gezac qézénj ac.

¹⁴ Laodikea hénakorin ionac kua meme unagina ac yomuhuc omina; Hélacnec zémimia, ménzé ménzéya qahac, héipuc ic héla zéma Anutuac zéhicni hicni imuac hénihénianénj yomuhuc zézac;

¹⁵ Ni wawanj memega ninzua. Gi imi doku sanjenja qahac geriwiguc qahac. Sanjenja me geriwiguc kecbunec zéma ninzua. ¹⁶ Gi imi imuhuc sugiraiguc doku sasakola kecanzanj, sanjenja me geriwiguc qahac imuac ninj kuana igucnec lomba mawésémanj. ¹⁷ Gi genja ninjac ni mérianjaguc iwawai sasala henénzác imuac ni imuac me imuac ménda hocmanj zéanzanj, néj zapi qeqeya, mété qététanja, maqeqeya, kic hilic, zéma lianlianj kecanzanj imi ménda ninjegiczanj.

¹⁸ Imuac gi hinocgé génzua. Nuarunec goli gericnéj zegési gésia imi boja mena mérianjaguc wammac. Wanj séwi usu lalacnec boja mema héina hingaru gamuga katanec kekec imi hoturuyu ménda hémmu. Wanj kicgawac sacmasi boja mema kicga naecmima hémbésémanj.

¹⁹ Ni imi sinj ninénécmianzua séc zémindinji qemindinji wanj énécmianzua imuac gi seliseli wamma ewaga melembésémanj. ²⁰ Ninzanj,

ni nagu sénjanjenjaiguc héichéicgéma nanzua, wanj ménénj ménj ewana nimma nagu aunénj neñ qeriaiguc emba inénj niguc neñ i guc nekawunec oneqone wamma tachbi. ²¹ Ménénj ménj ogicmac imi neñ ogicma manjocnawac ic kewuac tataciguc tacanzua ésécnec neñ titinja

miwa nuac tatak edamuyaguc imuaru momac-nec tacbic. ²² Měṇnėṇ mėṇ gezawagucnėṇ Uṇa téréyanėṇ hėnaorin tuṇa tuṇa ac énézėzac imi nimmac.

4

Kurumeniguc mepé qepési wammigic hėṇec.

¹ Waṇu imuac andiaiguc kic hima hėmba kurumeniguc nagu mėṇ auauyawac naṇec. Waṇu walac ac ewa témun hétėṇa éséc ninji imuacnec muṇguc yomuhuc nézėyec; Gi you éréna kecma iwawai hicṇimac imi gézėwa hėnna. ² Imuhuc nimba duṇa focdac uṇanėṇ népėsiyu imuac qeriaiguc keri. Waṇu hėmba kurumen iguc ic kewu tatak mėṇ taru imuaru ic mėṇnėṇ tarec. ³ Waṇu tarec iwac alaṇ tanera imi zasipa hoc qoucqoucgia zėma kanelian hoc pėsia dėṅgėṇa ésécnec, waṇu ason furicnėṇ ic kewu tatak imi sécgė lelecgėma naṇec. Waṇu imuac alaṇa imi emerade hoc téṅgin téṅginja ésécnec. ⁴ Waṇu ic kewu tatak imuac lelec leleciguc ic kewu tatak 24 taru imuaru galen 24 tacgic. Waṇu séwi usugina horua lalaclalac zėma orucginaiguc ic kewu opoc golinėṇ memeya héima tacgic. ⁵ Ic kewu tatak imuarunec pilitic asaha zėma buṇ parandan zėma imuac hondondona meric merira héréma mayec. Waṇu ic kewu tatak imuac wėsiaiguc imi Anutuac uṇa 7 iminėṇ kifa yanda 7 bėlaṇaguc ésécnec zema naṇgic. ⁶ Waṇu ic kewu tatak imuac wėsiaiguc imi iwawai kondun ésécnecnėṇ heyec. Imi mia kirun me kristal hoc ésécnec qilic qilicyaguc.

Waņu ic kewu tatak imuac marēja nêwéc nêwéc igucgeņ zéma lelec leleciguc imi yaņ kekecginaguc 4 naņgic, waņu yaņ imuac wésé andiaiguc imi kicnêj sécgé énécmima hedarec. ⁷ Yaņ kekecyaguc walac walac imi laion tanec éséc, mên andiaiguc imi burumakao iwa sac qelia tanec ésécneç, iorac andégiraiguc naņec imi ic tanec ésécneç, imi onac andéginaiguc imi kunta nei putitima keņkeņa ésécneç. ⁸ Waņu yaņ kekecginaguc 4 imi eņac eņac qeņgaņgina 6 he énécmiyec. Waņu qeņgaņgina duandia zéma marējaiguc kicginanéņneç sécgéma heyec. Waņu siņi kaiwe tac niniņgina qahac yomuhuc legic héima naņgic; Téréya, téréya, téréya, Miņ Kewu Anutu, wandac wandac medac medara. Kerecac keczac, waņu kecma hamac. ⁹ Waņu yaņ kekecginaguc 4 ieneņ ic kewu tatakiguc tacma nalé tetcgia qahac kecanzac imi eeya héimima mepésimima ewa hia ac wammiaņgic séc ¹⁰ ic kunen 24 ieneņ mên ic kewu tatakiguc tacma nalé tetcgia qahac kecanzac iwac wésiaiguc sicgéma mepésimima ic kewu opocgina imi tatak imuac wésiaiguc gilimima yomuhuc legic héimigic. ¹¹ Miņ Kewu Anutunina, geņgaoc iwawai moczoņ zéhicņi mihicņi wandacneç, guac ewa siņgawac séc zéhicņina kekecginaguc heanzac. Imuac edamuga zéma eebipiga zéma kucgawac mepési gēņgēņawac séc eegaguc wanzaņ.

5

Rama zéma kiwi limbi limbiņa.

¹ Waṇu neṇ hém̃ba ic kewu tataciguc tarec iwac méra héiyaiguc kiwi limbi limbiṇa méñ heyec. Waṇu kiwi imi wésia zéma andia momacnec kiwiyaḡucnec waṇu sapé 7 asé kiwiyaḡuc iminéñ meseli seliawac heyec. ² Waṇu hém̃ba kua meme uṇa kuhagucnéñ ac ewaya kuneñ yandanec qacma yomuhuc zéyec; Mérénéñ kiwi limbi limbiṇa yomi sapéya métima hutuyu sécgémacac séc eeyaguc wammac? ³ Kurumeñ qahaiguc me baec qahaiguc me emu baec bawaiguc kiwi imi hutumac me olommacac séha méñ ménda kerec. ⁴ Waṇu hém̃ba kiwi imi hutumac me olommacac séha méñ ménda keru hocbipiyi. Imuac ni siac howuc howuc siari. ⁵ Imuhuc wamba ic kuneñ ionarunec méñnéñ yomuhuc nézéma zéyec; Ménda siacna, laion méñ Yudawac areñ zéma Dawidiac gétéya igucnecnéñ onogicdaczac imi héñ tegichésémaṇ. Imuac inéñ mia kiwi sapéya 7 imi hia métima kiwi imi hutumac.

⁶ Waṇu neṇ hém̃ba ic kewu tatac taru nówéc nówéc yaṇ kekecginaḡuc 4 lelecgéma naṇḡic, ic kuneñ ieneñ lelecgéma tatacginaiguc tacḡic momac yanda ionac sugcinaiguc rama sac qeli méñ naṇec. Rama imi becnec humuc mihicṇi mimia tanec. Waṇu iliha 7 zéma kiwa 7 hemiyec. Waṇu kiwa 7 imi mia Anutuac uṇa 7 baec séc méli énécmiyec imi eneñ mia. ⁷ Waṇu rama sac qeli inéñ mia kemma ic kewu tataciguc tarec iwac méra héiya igucnec kiwi limbi limbiṇa imi waḡirec. ⁸ Wagiru yaṇ kekecginaḡuc 4 zéma ic kuneñ 24 ieneñ ramawac wésiaiguc simiṇ hém̃igic. Ic kuneñ ieneñ eṇac eṇac gita zéma zéic golinéñ memeya hofac hém̃eṇa hiabia kuaya qeqeya

késama nanɣic. Waɲu hofac héméɲa hiabia imi mia météré ic ionac zéwelec welecgina imi mia. ⁹ Waɲu ieneɲ legic qelia mén yomuhuc héigic, Geɲ imi kiwi limbi limbiɲa imi mema sapéya métiwésémaɲac séc eegaguc wanzaɲ. Becnec gugic humuma sacganéɲ baec séc ic embac séwi tanecgina hénia hénia igucnec, acgina hénia hénia igucnec, gawamaɲ hénia hénia igucnec hahaya boɲ hérégina mema Anutuac buɲahéra onopocnec. ¹⁰ Waɲu geɲ mia Anutunina welen qemimu niɲac héɲgaleɲ ama areɲa yanda zéma hofac oo ichéra kumu énécminec. Waɲu ieneɲ baeciguc ic kewu waɲ énécmima kecmu.

¹¹ Waɲu neɲ hémba kua meme uɲa sasala yandanéɲ ic kewu tatac zéma yaɲ kekecginaguc zéma ic kunéɲ imi lelecgé énécmima namma ac ewa zégic niɲi. Waɲu kua meme uɲa zaɲgégina imi 10 tausenɲac tuɲa tuɲa zéma 1 tausenɲac tuɲa tuɲa. ¹² Ieneɲ kunéɲ yanda qacma legic yomuhuc zéma héigic, rama humuc mihicɲi mimia inéɲ kuha zéma, mériaɲa zéma, niɲteɲgic qinɲteɲgicɲa zéma, medac medac wandac wandara zéma, zézé bipiya zéma, qac buɲaya zéma, mepé qepési imi moczoɲ medacmacac séc eeyaguc wanzaɲ! ¹³ Waɲu kurumeɲ qahaiguc zéma baec qahaiguc zéma emu baec bawaiguc zéma kondun qahaiguc zéma iwawai imuac qeriaiguc kecɲu moczoɲ yanda ieneɲ yomuhuc zéma legic héigic; Ic kewu tat-aciguc tacɲac i zéma rama sac qeli ioraru mepé qepési zéma zézé bipi zéma qac buɲa yanda zéma kuc yandanéɲ nalé tetecɲia qahac hema emma he érécmimac. ¹⁴ Imuhuc zégic yaɲ kekecginaguc 4

ieneṇ hélacnec zégic. Ic kuneṇ eneṇ mama simiṇ zéma pakagina héima mepé qepési waṇ érécmigic.

6

Sapéya 7.

¹ Waṇu hémba rama merawanén sapéya 7 imuacnec mén métiyec. Métiyu yaṇ kekecginaguc 4 ionarunec mén imi buṇ parandaṇ ewaiguc qacma hana zéyec. ² Zéyu hémba becosic lalacnec mén naṇu qahaiguc ic mén tarec. Ic imi tewiyaguc waṇu ic kewu opoc mén mimia waṇec. Waṇu Inéṇ yaré qema onogicma onogicma muṇguc onogicmaṇ zé keṇec.

³ Waṇu rama merawanén sapé qétéya 2 métiyu gezacnanén nimba yaṇ kekeraguc qétéya 2 iminéṇ hana zéma qarec. ⁴ Qaru becosic pésianén haréyec. Waṇu qahaiguc ic mén tarec inéṇ mia baeciguc luae mesohoyu ic eneṇ euhumu amumu niṇac ac wammima, sou yanda mén momacnec mimia waṇec.

⁵ Waṇu rama merawanén sapéya qété 3 métiyu yaṇ kekeraguc qété 3 iminéṇ hana zéma qaru niṇi. Waṇu hémba becosic mén zapélanén hayec. Waṇu qahaiguc ic mén tarec inéṇ réwéri qétéya memeyawac sigel mén késa tarec. ⁶ Waṇu ni yaṇ kekecginaguc 4 ionac suggina igucnec ic ewa ésécnecnén hicṇiyu niṇi. Zéyecnéṇ bali gocmia usu momacgucac boṇa imi ai meme momacgucac ai boṇa wammac. Waṇu wit gocmia usu momagucac boṇa imi ai meme momacgucac ai boṇa

wammac. Waṇu oliwa halécya zéma waiṇ gocmia imi ménda mebiriwésémaṇ.*

⁷ Waṇu rama merawanén sapéya qété 4 métiyu yaṇ kekeraguc qété 4 inén hana zéma qarec.

⁸ Waṇu hémba becosic mén séwi alaṇa téngiṇ téngiṇ méiméiya hayec. Ic mén qahaiguc tarec iwac qara imi humuc. Waṇu humumia ionac baec dumuṇanén i méndacmiyec. Waṇu ieren baeciguc zawé kemboṇ qahac méndemma imuac-nec momacguc imuac siṅgirawac wammaoc niṇ kuc buṇa érécmimia. Waṇu sou zéma béti zéma humuc zéma baecac hasén yaṇ imuac kuhanén unuhumuyoc.

⁹ Waṇu rama merawanén sapé qété 5 métiyu hémba Anutuac ackuazéc zéma héipuc acgina niṇac wamma unugic humugic ionac uṇaginanén zaki téréya héniaiguc tacgic iniri. ¹⁰ Ienen kucnec qacma zégic, téréya zéma héla miṇina Miṇ Kewu yanda gi nalé dahec mehorugima ic embac baeciguc keczu imi ménda zétecgé énécmima sacninawac kitiwa imi ménda melen énécmima kecbésémaṇ? ¹¹ Imuhuc zégic séwi usu horua lalacnec miṇ séc énécmidacma yomuhuc énézéyec; Nalé hotoṇadac tachiarugic welen qeqe alahécgina tosara unugic ini ésécnec humugic qétégina sécgýuguc ai imi memaṇ.

¹² Waṇu neṇ hémba rama merawa iminén sapé qété 6 métiyu naṇ yanda meyu kaiwe imi zapi qema maleku noniṇ zapéla imuac zuanén memeya ésécnec waṇec. Waṇu maso howiacnec

* **6:6:** Imuhucya imi sacmasi ésécnec wiziginaiguc haiṇgi. Imuac goiya héimimia waṇec.

imi sac ésécnec waṇec. ¹³ Waṇu kurumeṇu ménisikilu imi luhuc kuneṇ yandanéṇ qeyu nemuyac ic imuac gocmia quwura tiyu baeciguc maanzac ésécnec magic. ¹⁴ Waṇu kurumeṇ imi mia papia limbigic keṇanzac éséc imuhuc limbi amuma qahac waṇec. Waṇu baec boṇa zéma kondunṇ baec komoc imi hézéracgé énécmimia waṇu tatacgina waigic. ¹⁵ Haka imuhuc hicṇiyu baec séc ic kewu zéma ionac taséhécgina zéma biṇ qeṇe ic kiwa hécgina zéma hinac mériaṇginaguc zéma kucginaguc zéma iwawai miṇina keckec zéma welenṇ qeṇe ic ienenṇ baṇec zéma baṇa tosara baec boṇaiguc hezac imuac sucnéṇ suciguc saṇgigic. ¹⁶ Baec boṇa zéma baṇa énézéma qacninu bacgéma mama ic kewu tataciguc taczac iwac kiwa igucnec zéma rama merawa iwac qeri biric igucnec musaṇgé nénécmigic zégic. ¹⁷ Qeri biricgirawac nalé yanda imi ducṇizac imuac niṇ ic mérénéṇ hia naṇselimac?

7

Israel ic sapéginaguc ionac qétégina 144,000.

¹ Waṇu haihaka imi tecgéyu ni kic hima kua meme uṇa 4 inicba baec waṇgoṇa 4 imuaru namma baecac luhuc 4 imi baeciguc me kondunṇiguc me ic hésa hénia héniaiguc ménda gemac niṇ késama naṇgic. ² Waṇu hémba kaiwe éré éréya igucnec kua meme uṇa méṇnéṇ Anutu kekecyaguc iwac asé kiwiya késama éréma kua meme uṇa 4 baec zéma kondunṇ mebirimu niṇ kucgina énécmiyu késa keczu ionac muru kucnec

qacma yomuhuc énézéyec; ³ Ini mambéc nanjic Anutuac welenj qeque ichéra ionac pakaginaiguc asé kiwiya meénécmini tecgéyuguc baec zéma kondunj zéma ic hésa imi mebirimu. ⁴ Wañu ic embac asé kiwi hai énécmimia ionac zanjégina imi Israelac qelihéra tunja tunja ionarunec 144,000 wañec. ⁵ Wañu Yudawac areñhéra ionarunec imi 12,000, Wañu Rubenac areñhéra ionarunec imi 12,000, Wañu Gadeac areñhéra ionarunec imi 12,000 wañec, ⁶ Aseriac areñhéra ionarunec imi 12,000, wañu Naftaliac areñhéra ionarunec imi 12,000, wañu Manaseac areñhéra ionarunec imi 12,000 wañec. ⁷ Wañu Simeonac areñhéra ionarunec imi 12,000, wañu Lewiac areñhéra ionarunec imi 12,000, wañu Isakawac areñhéra ionarunec imi 12,000 wañec. ⁸ Wañu Zabulonac areñhéra ionarunec imi 12,000, wañu Yosefeac areñhéra ionarunec imi 12,000, wañu Benzaminac areñhéra ionarunec imi 12,000, imuhuc asé kiwigina hai énécmimia wañec.

*Ic tunj yanda baera baera
igucnec hahaya.*

⁹ Haka imi hémba baera baera zéma ic séwigina hénia hénia zéma héniaorinj hénia hénia zéma acgina hénia hénia igucnec zanjégina yanda méjnénj méjn olommuac séc qahac imuhucyanénj maleku horua lalacnec héima méraginaiguc samae ic hawa meemma ic kewu tatac imuac wésiaiguc zéma rama merawa iwac wésiaiguc nanjic. ¹⁰ Namma kucnec qacma yomuhuc zégic; anjénj titi imi ic kewu tataciguc taczac neñan Anutu i zéma rama merawa iorac muru hezac.

¹¹ Imuhuc zégic kua meme uŋa ic kewu tatac zéma galenŋ zéma yaŋ kekecginaguc imi lelecgéma nanŋic imi moczoŋ ic kewu tatac imuac wésiaiguc simiŋ héima kic tanecgina memama baeciguc héidacma mepésimigic. ¹² Mepésimima yomuhuc zégic; Hélacnec mepé qepési zéma zézé bipi zéma niŋtegic qinŋtegic zéma ewa hia ac zéma ee héihéi zéma kuc zéma medac medac wandac wandacnéŋ Anutunina iwac muru nalé tetcgia qahac hema emma hemac. Hélacnec!

¹³ Zégic ic kunen ionarunec ménŋnéŋ nuac yomuhuc zéyec; Séwi usu horua lalacguc imi méré méré enenŋ, waŋu dimuacnec hagic? ¹⁴ Qesi néŋu ac yomuhuc melemma zéyi, miŋna genŋaoc niŋzaŋ. Waŋu inénŋ nézéma zéyec; Imi enenŋ zéra waiya qeria igucnec hagic. Waŋu rama merawa iwac sawanéŋ séwi usugina imi zuacyacgégic lalacnec wandaczac. ¹⁵ Hénia imuac niŋac yomi enenŋ Anutuac ic kewu tatac imuac wésiaiguc kecanzu. Waŋu iwac ocmuŋ téréyaiguc siŋi kaiwe séc Anutu mepésimigic ic kewu tataciguc taczac inénŋ ionac qacginu hali ésécnec waŋ énécmimac. ¹⁶ Waŋu muŋguc tomenŋgina héla qahac ménda wamma déménŋgina muŋguc doku niŋac qanŋgararaŋ ménda qemac. Waŋu kaiwe me iwawai geriwigucnéŋ ménda kasoni énécmimac. ¹⁷ Hénia imi yomuhuc; Ic kewu tatac imuac namuŋaiguc rama merawa nanzac inénŋ mia galenŋgé énécmima, doku hogocya kekecyaguc imuaru qindiŋi énécmima kemmac. Waŋu Anutunénŋ kic masigina moczoŋ kicgina igucnec zuacénéc midacmac.

8

*Sapé 7 zéma héméṇa
memeyawac goli zéic.*

¹ Waṇu rama merawa imi sapé qété 7 métiyu kurumeniguc némbén hicṇima heyu 30 minit imuac séc waṇec. ² Imi tecgéyu kua meme uṇa 7 Anutuac wésiaiguc naṇgic inicba témun 7 énécmiyu késa kecgic.

³ Waṇu kua meme uṇa ménénṇ ziniṇ wanafu sasala mimia waṇu sokoc golinén memeyaiguc haima mema hama zaki téréya hosuraiguc naṇec. Imi mia météré ic momac yanda ionac zéwelecginaguc momacnec ic kewu tatak imuac wésiaiguc zaki téréya golinén memeya imuaru haimimaṇ zé mema hayec. ⁴ Waṇu hofac héméṇa hiabia iminén météré ic ionac zéwelec welecginaguc momacnec kua meme uṇa iwac méria igucnec Anutuaru yacma eṇec. ⁵ Kua meme uṇa iminén imuhuc wamma zaki téréya igucnec geric zéra mema iwawai héméṇaguc memeyawac sokoc imuaru tiloyu sécgéyu baeciguc qocgéyu hiṇgarec. Hiṇgaru zalalak zéma buṇ parandaṇ gururu meric merira zéma pilitic héiyu naṇ meyec.

Aiṇ témun 7.

⁶ Waṇu kua meme uṇa qété 7 témunṇinaguc ienen témun qewiṇ zé efiāmugic. ⁷ Waṇu kua meme uṇa qété 1 iminén témuṇa qeyu kom-boc luhuc zéma geric sacyaguc mutu qutulāṇgia pocgéma baeciguc mayec. Mama baec yanda haréwéc ionarunec momacguc imi zema zedarec. Waṇu ic zuṇ haréwéc ionarunec momacguc zema

zedarec. Waṇu tatan qézézac imi momac yanda zema zedarec.

⁸ Waṇu kua meme uṇa qété 2 inén témuṇa hiyec. Hiyu iwawai mén baec boṇa yanda geric bélaṇaguc tanec imuhucyanén konduniguc gilimimia waṇu kondun haréwéc ionarunec momacguc imi melemma sac waṇec. ⁹ Waṇu kondun qeriaiguc yaṇ kekecginaguc imi tun haréwéc ionarunec momacgucac séc imi humudacgic kondun qahaiguc zéic sasala imi acguc tun haréwéc ionarunec momacgucac séc imi hézén qézénghédacgic.

¹⁰ Kua meme uṇa qété 3 inén témuṇa hiyec. Hiyu widi yanda mén kifa yanda ésécnec bélaṇaguc imi kurumen igucnec mama doku téfara tun haréwéc ionarunec momacgucac séc zéma doku kiwa tun haréwéc ionarunec momacgucac séc imuaru mayec. ¹¹ Waṇu widi imuac qara imi kumiṇ howura waṇu imuac niṇ doku haréwécnec momacgucac séc imi howuc howuc wandaru doku howuc howuc iminén mebiri énécmiyu ic embac sasala humugic.

¹² Waṇu kua meme uṇa qété 4 iminén témuṇa hiyec. Hiyu kaiwe gésiyu haréwéc waṇu imuacnec momacguc zéma, maso gésiyu haréwéc waṇu imuacnec momacguc zéma, sikilu méndén énécmiyu tun haréwéc waṇu imuacnec momacguc imi unuhumudarec. Unudaru kaiwe kuha haréwéc imuarunec momacguc imi mayu ai meme momacgucac naléya imi méndén haréwéc waṇu imuacnec momacguc asaha qahac waṇec,

waṇu siṇi acguc haréwéc imuarunec momacguc asaha qahac waṇec.

¹³ Waṇu ni muṇguc hémma gezacnanén nimba sawaiguc kuntac mén putitima kemma kucnec qacma yomuhuc zéyec; Imi sac qahac kua meme uṇa haréwéc mén témuṇginaguc imuac niṇ baeciguc keczu ionac muru yei saec, saec, saecnén hemac!

9

¹ Waṇu kua meme uṇa qété 5 inén témuṇa hiyec. Hiyu neṇ hémba sikilu mén kurumen igucnec tecgéma baeciguc mayec. Waṇu inén mia uṇa biria ionac baec dumuṇa imuac wétéya mimiawac kesa kerec. ² Waṇu inén uṇa biria ionac baec dumuṇa imuac wézéra auyu imuacnec hofac siṇindéndéngia yanda éréyec. Éréyu baec sésén imuac hofac yanda niṇac kaiwe zéma sawanén siṇidéngéyec. ³ Waṇu hofac qeria igucnec zikon enen baec sénganṇen érégi. Waṇu ienen baecac kuaṇkuaṇac kuha ésécnec kuc buṇa yanda énécmimia. ⁴ Waṇu ienen baeciguc ketekecqan kiwiya téngiṇ zéma ic hésa hénia hénia imi ménda mebirí énécmimu, néṇ ic embac tosara pakaginaiguc Anutuac asé kiwi ménda hai énécmiyu keczu imi sac mebirí énécmimu niṇac zéénéc mimia waṇec. ⁵ Waṇu unugic humumu niṇac qahac, néṇ en maso 5 kiric qiric waṇ énécmima qenzen manzen mihicṇi énécmima kecmu niṇ zézéya. Waṇu qenzen manzen imi mia kuaṇkuaṇ néṇ ic mén kiyu nimmacac séc kuha imuhucya. ⁶ Waṇu nalé imuaru imi ic enen humuwiṇ zé wamma zéwelecmu, néṇ imuac

buṇa ménda énécmimia wammac. Waṇu humuc niṇac yaiwisisiṇ memu, néṇ humucnéṇ néṇḡac énécmimac.

⁷ 3ikoṇ ionac tanecgina imi mia becosic yaréiguc kembiṇac zé yaréac iwawai megic iniiniya imuhucya mia, orucginaiguc opoc golinéṇ memeya éséc tarec. Kic tanecgina imi ic kic tanecnina ésécnec. ⁸ Waṇu zucgina imi embac onac oruc zucgina luaeluaeya ésécnec imuhucyanéṇ he énécmiyec. Waṇu zécgina imi laionac zéra ésécnec. ⁹ Waṇu tétéc nezic nezicgina imi tétéc saiwa aihnéṇ memeya ésécnec heyec. Waṇu qeṇḡaṇgina urumeṇa imi karisi becosic sasalanéṇ yaréiguc kembiṇ zéma usuṇnec keṇḡic qacanzac hétéṇ imuac séc. ¹⁰ Waṇu zìgina imi kuaṇkuaṇac zia ésécnec waiyaguc. Kuc buṇagina imi maso 5 séc ic embac mebiri énécmimuac séc. ¹¹ Waṇu ionac muru miṇ kewugina kecénécmiyec. Imi mia uṇa biria ionac baec dumuṇa imuac kua meme uṇaya. Qara Hebiraio aciguc Abadon, Girik aciguc Apolion, neṇaṇ aciguc Kisikiyoṇ uṇa.

¹² Kunta neinéṇ yéwéri haréwéc zéma qarec. Imuacnec Momacguc imi hama keṇu tecgézac. Waṇu ninzu yéwéri éréhéc hezaocnec.

¹³ Waṇu kua meme uṇa qété 6 iminéṇ témuṇ hiyec. Hiyu nimba zaki téréya golinéṇ memeya Anutuac wésiaiguc taczac imuac iliha 4 imuacnec ac ewa mén hicṇiyu niṇi. ¹⁴ Hicṇima kua meme uṇa qété 6 témuṇa késa naṇec iwac yomuhuc ézéyec; Doku téfara yanda Yufurata iguc kua meme uṇa 4 qaté énécmimiawac keczu imi hulac énécmigic. ¹⁵ Waṇu kua meme uṇa 4 hulac

énécmiyu yawuñ ménj imuac maso ménj imuac kaiwe ménj imuac kaiwe kiwa zézéya imi ducñiyu baec séc ic embac méndénj énécmigic tuñgina haréwéc wañu imuacnec tuñgina momacguc imi unuhumumu niñac mézézénggé énécmimia.

¹⁶ Wañu yaré ic tuñginaguc becosiciguc tatac ionac qétégina 200 milion imuhuc zégic niñi.

¹⁷ Uñaiguc héhéña imuhucgeñ becosic zéma ic imuac qahaiguc tacgic imi inicba tétéc saiwa imi alaña geric ésécnec pésicpésiha zéma qouc qouc zéma qaoc qaoc imuhucya héima kecgic. Wañu becosic ionac orucgina imi laionac oruha ésécnec. Wañu kuagina igucnec imi geric bélaña zéma hofac zéma salfa mayec. ¹⁸ Wañu ionac kuagina igucnec geric bélaña zéma hofac zéma salfa yéwéri haréwéc hicñiyec iminéñ ic embac méndénj énécmiyu tuñgina haréwéc wañu imuacnec tuñ momacguc imi unuhumudacgic. ¹⁹ Wañu becosic ionac kuc buñagina imi kuagina zéma ziginaguc heyec. Wañu zigina imi qaté mokolen oruha ésécnec. Wañu iminéñ ic embac mebirí énécmiyec.

²⁰ Wañu yéwéri imuac qeriaiguc ménda humuma kecgic ieneñ haka biria méraginanénj wañgic imuac ewa éréhéc ménda wamma ménda waigic, néñ uña hénia hénia zéma baniara hénia hénia goli me siliwa me aiñ pésia me hoc me ichésa mema méraginanénj memeya kicginanéñ hémmuac séc qahac, gezacginanéñ nimbiñac séc qahac, wañu hénaginanénj keñha wammuac séc qahac imuhucyawac mepési énécmima kecgic.

²¹ Wañu ic unuhumugic imi zéma pañge manira

zéma kaisero zéma kowu meme haka imuacnec ewa melenj ménda wanjic.

10

Kua meme uŋa kiwi limbi limbiŋaguc.

¹ Waŋu kua meme uŋa kuha yanda ménénj hosusunénj aturu amuma kurumenj igucnec mayec. Mayu hémba oruha susuriaiguc asonj firic heyec. Waŋu iwac kic ségéria imi kaiwe ésécnec, waŋu héná héréra imi geric bélaŋa tandé lopionj tanec ésécnec. ² Waŋu mériaiguc kiwi limbi limbiŋa hutuhutuya komora ménj késa kerec. Waŋu héná héiyanénj kondunj qahaiguc, héná kanayanénj baeciguc tima naŋec. ³ Namma ac kucnec qacma laionnéj géréréc géanzac ésécnec qarec. Qaru nalé imuaru buŋ parandanj 7 ienenj momacnec qacgic. ⁴ Imuhuc qacma zégic nimma bec kiwiiguc omanj zé wamba kurumenj igucnec qac yomuhuc nuac muru mayu ninji. Buŋ parandanj 7 ienenj zégic imi ménda oma hunuŋ mena en taru. ⁵ Waŋu kua meme uŋa hénj inénj kondunj zéma baec tima naŋec inénj mia méra héiyanénj kurumenjiguc meyacma yomuhuc zéyec; ⁶ Waŋu tetecgia qahac kecma kurumenj zéma iwawai imuac qeriaiguc hezu imi zéma, baec zéma iwawai imuac qeriaiguc hezu imi zéma, kondunj zéma iwawai imuac qeriaiguc hezu imi moczonj yanda zéhicŋiyec iwac qaraiguc zéselima zéyec; nalé mehoru horugia ménj ménda hemac. ⁷ Kua meme uŋa qété 7 témuŋa himac nalé imuaru me imuaru degucdacmi Anutuac ac saŋa welenj qeŋe

ichéra kua meme ic ionac muru énézéyec iminéŋ hélaguc wandacmac.

⁸ Waŋu kurumeŋ igucnec ac hicŋima nuac muru mayec ewa iminéŋnec muŋguc nézéma yomuhuc zéyec; Geŋ kemma konuŋ zéma baec tima nanzac kua meme uŋa iwac mériaiguc kiwi limbi limbiŋa hutu hutuyawac hezac imi mewésémaŋ. ⁹ Imuhuc zéyu neŋ kua meme uŋa iwac muru kemma kiwi limbi limbiŋa komora imi nénna zéma ézéwa kua meme uŋanéŋ mema nena guac tomeŋgaiguc imi howuc howura wammac, néŋ guac kuagaiguc imi morombazec dokuya ésécnec siŋaguc wammac zéyec. ¹⁰ Imuhuc zéyu neŋ kua meme uŋa iwac méria igucnec kiwi limbi limbiŋa komora imi mema neyi. Nawa kuanaiguc imi morombazecac doku ésécnec siŋaguc waŋec, néŋ hiŋgacma nuac tomeŋgaiguc imi howuraguc waŋec. ¹¹ Waŋu inéŋ yomuhuc nézéyec, gi imi ic embac hénia hénia zéma, gawamaŋ hénia hénia zéma, acgina hénia hénia zéma, ic kewu ionac momacnec muŋguc andiawac ara énézézésémaŋ.

11

Héipuc ic éréhéc.

¹ Waŋu uŋ kembraŋa tac ésécnec mén némma yomuhuc zéyec; Yacma Anutuac ocmuŋ téréya zéma zaki téréya imuac séha qétéya zéma imuac qeriaiguc mepé qepési wanzu ionac zaŋgégina imi momacnec oloŋ énécmína. ² Waŋu ocmuŋac ama sombeŋ imuac séha imi ménda olomma eŋ waina hemac. Ama sombeŋ imi mia ic

enia ionac wai énécmimia. Imuac niṇac iener maso 42 imuac séc ama areṇa yanda imi eṇ tima keṇha wammu. ³ Waṇu ni héipuc ic éréhécna kuc buṇa érécmiwa iener maleku so-gawac buṇa héima ai meme 1260 imuac séc bianṇac ara énézému. ⁴ Ierer imi baec yomuac Miṇina Anutu iwac wésiaiguc nanaṇa oliwa ic éréhéc zéma kendol tatara éréhéc imi mia. ⁵ Ic ménṇéṇ mén mebirí érécmimaṇ zé wammaciguc kuagira igucnec geric bélaṇanéṇ éréma hazéc hécgira imi qécgé énécmimac. Ic ménṇéṇ mebirí érécmimaṇ zé wammac imi inéṇ imuhuc humucac buṇa wammac. ⁶ Waṇu ierer imi kuc buṇagiraguc. Imuac bianṇac ara zémanec kecmu naléya naléya imuaru imi kia ménda hamac niṇ kurumenṇ hézicgéyoc. Waṇu ac zéyic dokunéṇ sac wammac niṇ kuc buṇa he érécmizac. Waṇu siṇgira méndacma nalé imuac me imuac yéwéri tanera soho sohoya hénia hénianéṇ baec imi qemaoc. ⁷ Waṇu ierer héipuc ac imi zéyic tecgéyu imuaru uṇa biriawac baec dumuṇa imuarunec yaṇ biria yanda iminéṇ éréma yaré waṇ érécmima iriyu humumaoc. ⁸ Humuyic qamocgira wai érécmigic ama areṇa yandawac hénia yandaiguc hemaoc. Waṇu ama imuac qara imi qeri uṇawac séciguc Sodom zéma Izipte zézéya. Miṇ kewugiranéṇ ama areṇa yanda imuaru mia ic héngeṇa wéndaraiguc qegic humuyec. ⁹ Waṇu ic embac séwigina hénia hénia zéma acgina hénia hénia zéma gawamaṇgina hénia hénia séc ic embac ienerṇ qamocgira imi ai meme haréwéc zéma ménṇac bakia kicginanéṇ iricma kecma kic-

suaniguc ménda téngé érécmimu niñac qetalimu.

¹⁰ Wañu kua meme ic ierenj imi baecac ic embac ac geriwiguc wañ énécmima yéwéri mihicñi énécmiyoc. Hénia imuac niñac ierenj humuyic ségiségi wamma ewa hia nimma sese amumu.

¹¹ Wañu ai meme haréwéc zéma méñac bakia tecgéyu Anutu arunec kekecac wésésénénj hama iorac qerigiraiguc hingarec. Hingaru yacma hénagiranénj tima nañoc. Wañu iricma nañgic ionac muru bac yandi yandi kunenj yanda hicñi énécmiyec.

¹² Wañu kurumenj igucnec qaqac kunenj yanda iorac muru yomuhuc mayu niñoc, iri you éréyic. Wañu ierenj ac imi nimma hazéc hécgira ienenj iricmanec nañgic hosusuiguc kurumenj eñoc. ¹³ Eñic nalé idacmuaru mia nañ yanda meyec. Meyu ama arenja yanda méndénj mimia 10 imuacnec momacguc iminénj zéngéyec. Wañu nañ mema heyec imuac suraiguc ic zañgégina 7,000 humugic. Wañu wai énécmimia ienenj bacgina yandiyu kurumenj minjina Anutu edamuya héimigic.

¹⁴ Kunta neinénj yomuhuc zéyec; Yéwéri qété éréhécnénj hama kenzaoc, nénj yéwéri qétéya haréwéc imi fodac hamac.

¹⁵ Wañu kua meme uña qété 7 inénj témuña hiyec. Hiyu kurumenjiguc ac ewa yanda sasala hicñima yomuhuc zéyec. Baecac hénngalenj ama arenja yanda imi Minj Kewunina Kristoac hénngalenj ama arenja yanda wammac. Wañu inénj nalé tetcgia qahac galengéma kecma emma kecmac.

¹⁶ Wañu qeriawac galenj 24 Anutuac kiwiguc ic kewu tataciguc tacgic ienenj siminj héima musugina baeciguc héima Anutu

mepésimigic. ¹⁷ Mepési mima legicgina yomuhuc héigic; Ewa hia! Miṇ Kewunina Anutu, kec-necac keczaṇ, medac medac wandac wandac miṇina geṇgaoc, kuc yanda késama ic kewu waṇ nénécmianzaṇ. ¹⁸ Baera baera ic eneṇ qeri geric waṇgénzu. Imuac guac qeri gericgawac buṇa hazac. Humuc ic niṇgési énécmima welen qe qe ic, kua meme ichécga zéma ic embac téréya zéma tosara guac qacgawac eeya héimianzaṇ, kunen me komora séc hakaginawac séc bakia hiabia meénécmima baec mebirianzaṇ imi mebiri énécmiwésémaṇ imuac naléya hazac. ¹⁹ Waṇu kurumeniguc Anutuac ocmuṇ aṇgéyu Anutuac sisipac ac imuac katapanén ocmuṇ qeriaiguc winiṇu hicṇiyec. Waṇu imuarunec pilitic zéma gururu meric merira zéma buṇ parandaṇ zéma naṇ zéma komboc luhuc selia qeyec.

12

Embac zéma mazuaṇ.

¹ Waṇu kurumeniguc sésécac haka kunen yanda yomuhuc hicṇiyec, embac ménén kaiwe maleku ésécnec héima naṇec. Waṇu hénaya bawaiguc maso taru oruhaiguc ic kewu opoc sikilu 12 yaguc tarec. ² Waṇu embac iminén hériyaguc waṇu, merac memac niṇ aṇi kiyu, yaiwisisiṇ wamma tarec. ³ Imuhuc waṇu sésécac haka mén kurumeniguc nec hicṇiyec. Niṇzu, mazuaṇ yanda pésia mén heyec. Imi mia oruha 7 zéma, iliha 10 kesa keru, oruha 7 séc ic kewu opoc tacma keṇec. ⁴ Waṇu zianén kurumeniguc sikilu tuṇ haréwéc igucnec tuṇ momacguc héréma

baeciguc giliyu madarec. Imuhuc wamma embac merac memaṇ zé wawaṇa iwac wésiaiguc merac meyu qécgémaṇ zé nimma tarec. ⁵ Waṇu embac imi naṇawac meyec. Waṇu naṇa imi kecma ic kewuac aiṇ tacnéṇ baera baera galenḡé énécmimac niṇ zé mimia. Waṇu naṇa imi Anutu zéma iwac ic kewu tatac imuac wésiaiguc wagicma eṇec. ⁶ Waṇu embac imi baec kéra kérésiaiguc néṅgacma keṇec. Imuaru kaiwe ai meme 1260 imuac séc héngalenḡ wammimu niṇ Anutunéṇ duṇ tatara ménḡ bianḡac buṇa mihicṇi miyu heyec.

*Kua meme uṇa Mikaelnéṇ
mazuaṇ nesimiyu keṇec.*

⁷ Waṇu kurumenḡiguc yaré téma hicṇiyec, kua meme uṇa Mikael zéma kua meme uṇahéra ienenḡ mazuaṇac hazéc wamma yaré waṅgic mazuaṇ zéma kua meme uṇahéra ienenḡ imuhucyanec yaré bakia melemma qegic. ⁸ Waṇu mazuaṇ zéma ienenḡ kawali ménda wamma maunudarec. Waṇu kurumenḡiguc titiṇa ménḡ ménda he énécmiyec. ⁹ Waṇu mazuaṇ yanda nesimigic néṅgacma mayec. Mazuaṇ imi mokolenḡ wahala kuwi zéma Biria miṇina zémimia imi mia. Inéṇ kurumenḡ bawaiguc keczu imi moczoṇ ikoc waṇ énécmianzac. Waṇu nesimiyu baeciguc mayec. Waṇu kua meme uṇahéra imi acguc momacnec nesi énécmigic madacgic. ¹⁰ Waṇu kurumenḡiguc ac ewa yanda ménḡ yomuhuc hicṇiyu niṇi; Dac muna hécnina ionac hazéc ac mihicṇima Anutuaru siṇi kaiwe séc aciguc onopocaṇec imi

qegiligic mayec. Imuac niṇac deguc neṇaṇ Anu-tuninawac aṇgəṇ titi zéma kuc zéma héṅgaleṇ ama areṇa yandaya zéma iwac Kristoyawac kuc buṇaṇəṇ hicṇi hazac. ¹¹ Waṇu dac muna hécnina ieneṇ ramawac sac imuac kuha zéma héipuc ac wamma zégic imuac kuhanəṇ hazéc imi og-icgic. Ieneṇ imi humucac décyaguc kereṅgic, nəṇ kekecginawac ewa éréhéc ménda waṅgic. ¹² Imuac niṇac, kurumeṇ zéma imuaru kekecgina-guc kecanzu ini, ségiségi waṅgic! Waṇu Biria miṇinanəṇ eṇeya naléya imi hotoṇa wanzac imi niṇtegicma qeri biric kuneṇ yanda nimma mayec. Imuac niṇac baec zéma konduṇ imuaru imi yéwéri hemac.

¹³ Waṇu mazuaṇ imi baeciguc nesimimia waṇec imi héṇtegicma embac naṇawac meyec imi genesi wammiyec. ¹⁴ Waṇu embac imi kunta nei kuneṇ yandawac qeṇgaṇ héréra mimia waṇec. Imuac niṇac inəṇ mazuaṇac héṇacya mema hia néṅgacma putitima keṇec. Kemma baec kéra kérésiaiguc imuaru nalé éréhécnəṇ mén zéma bakia imuac sécdac héṅgaleṇ waṇ mimiawac kerec. ¹⁵ Waṇu mokoleṇ imi dokunəṇ embac imi késama kemmac niṇac wamma iwac andiaiguc kemma kuaya igucnec doku yanda doku téfara ésécnec qocgéyu mayec. ¹⁶ Waṇu baecnəṇ embacwac méra mima kuaya aṇgéma doku mazuaṇəṇ lonec imi qécgédarec. ¹⁷ Waṇu mazuaṇ imi embacwac qeri biric nimmiyec. Nim-mima lilingéma kemma embac iwac nambérac héra tosara Anutuac zézé seli ac niṇtohoma kecma Yesuac héipuc ac imi aṇgétima kecaṅgic

iniguc yaré qemanj zéma ¹⁸ kondunj sakasaciguc nanjec.*

13

¹ Wañu ni hémba kondunj qeria igucnec yañ biria méjnéñ éréyec. Imi iliha 10 zéma oruha 7 hemiyec. Wañu iliha 10 imuaru ic kewu opoc 10 tacma keñec. Wañu oruhaiguc séc imuaru qac kiwi Anutu zébiri qébiri wañ mimianénj hema keñec. ² Yañ zéráguc héñi imuac tanera imi pusi kunenj yanda leopad yañ ésécnec, héná méria imi hasénj yañ bea imuac méria ésécnec, wañu kuaya imi hasénj yañ laion kuaya ésécnec, wañu mazuanj iminénj enjeya kuha zéma ic kewu tatacya zéma qac buña imi yañ biria iwac waimiyec. ³ Wañu hémba yañ imuac oruha ménj imi hézénj hézéngia humumia ésécnec hemiyec. Wañu wiziya humumia imi misirima hiaruyec. Hiaruyu baec séc ic enenj yañ imuac hémma welicgéma méndacmigic. ⁴ Wañu mazuanj iminénj yañ imuac ic kewuac qac buña miyec. Imuac niñac ic embac ienenj yañ imuac mepé qepési wammima yomuhuc zégic; Mérénénj yañ imuhucyawac séc? Mérénénj i guc efima yaré qemacac séc?

⁵ Wañu yañ imi séwi eñenjawac ackuazéc zéma mematitiac ackuazéc zémacac niñ kuaya biria haimimia wañec. Wañu maso 42 imuac séc ai mema kecmac niñ kuc buña qemimia wañec. ⁶ Wañu yañ iminénj kuaya aṅgéma Anutu zébiri wammima qac buñaya zéma iwac ocmuñja zéma

* **12:18:** Kiwi tosaraiguc; Ac bakia yomi kembraña 17 iguc toroqeqeyawac heyu kembraña 18 imi héla qahac eñ hezac.

tosara kurumenḡiguc kecḡu imi momacnec zébiri qébiri waṇ énécmiyec. ⁷ Waṇu ic embac téréya hazéc waṇ énécmima yaré qema onogicmac niṇac ic kewuac buṇa qemimía waṇec. Waṇu séwigina hénia hénia zéma baera baera ic embac zéma acgina hénia hénia zéma baera baera imi kewu waṇ énécmimac niṇ kuc buṇa qemimía waṇec. ⁸ Waṇu rama merawa qegic humuyec iwac kekecac kiwiiguc baec kurumenḡ zéhicṇiyec imuarunec qacgina ménda oénécmiyunec baec yomuaru kecanḡu imi enenḡ moczoṇ yaṇ biria imi mepési migic. ⁹ Ménṇénḡ ménḡ gezawagucnénḡ ac yomi nimmac. ¹⁰ Hésa amawac buṇa imi hésa amaiguc kemmac. Souac buṇa imi sounénḡ héiyu humumac. Yéwéri imuhuc haénécmiyu ic embac téréya ienenḡ ninzénḡ ninzénḡginaiguc selianec nanḡ selimuac hezac.*

¹¹ Waṇu baec qeria igucnec yaṇ biria ménḡ éréyec. Éréyu hémba rama merawa ésécnec iliha éréhéc heyec, nénḡ ara imi mazuaṇ mokolenḡ ésécnec zéyec. ¹² Waṇu yaṇ iminénḡ yaṇ walac éréyec iwac kuc buṇa sécyā imi iwac kiwaiguc haisésécya waṇec. Imuhuc wamma baec zéma imuaru kekera énézéyu becneḡ yaṇ walac hicṇima wiziya humumia misirima hiaruyec imuac simiṇ héimigic. ¹³ Waṇu inénḡ haihaka méréra meanzac. Mema zéyu ic embac kicginaiguc kurumenḡ igucnec geric bélaṇa baeciguc maanzac. ¹⁴ Haka méréra imuhucya memac niṇ kuc mimia waṇec. Waṇu yaṇ walac

* **13:10:** Girik aciguc; Ic embac téréya ionac ninzénḡ ninzénḡgina zéma nananḡ seli imi imuaru mia hezac.

hicñiyec iwac kiwaiguc haka imuhucya mema ic embac baeciguc kekera ewa soho meénécmiyec. Meénécmima wiziya sounénj héihéiya imi misiriyu qeliyec yañ biria iwac baniaraya memu zéma énézéyec. ¹⁵ Wañu kuc buña qemimia wañec imuac niñ yañac ireha imi kekecyá haimiyu baniaraya iminénj ac momacnec hia zéyec. Zéma ic embac tosara yañ baniaraya imuac mepé qepési ménda wammimu imi unugic humumuac zétecgéyec. ¹⁶ Wañu inénj ic embac moczoñ yanda, ic kunenj me komora, ic iwawai ginaguc me maqeqeya, ic miñsuc kekec me welenj qeque momac yanda méra héiginaiguc me pakaginaiguc asé kiwi hai énécmimia wammac niñ zéyec. ¹⁷ Wañu asé kiwiya imi qahac wañu ménénj ménj soukiwa haima nénnagémba wammacac séc qahac wañec. Asé kiwi imi mia yañ imuac qara me qara imuac qétéya. ¹⁸ Niñtegic qinñtegic ac imi yomuhuc, Ic ménj niniña asac asaria hemizac inénj yañ imuac qétéya olomma niñasarimac. Qété imi mia ic ménjac qétéya 666.

14

Rama zéma ic 144,000.

¹ Wañu neñ hémba rama merawa imi Zion baec boñaiguc nañec. Wañu i guc ic 144,000 moacnec nañgic. Wañu pakaginaiguc rama merawa iwac qara zéma mañgocyawac qara ogic heyec. ² Wañu kurumenj igucnec ac ewa ménj hicñiyu niñi. Nimba doku dudunj yandawac héténj imuhucya zéma buñ parandanj ésécnec wañec. Wañu nimba ac ewa imi legic héihéi ic enenj gita

kulele héré qegic qacanzac ésécnec. ³ Ieneñ imi ic kewu tatic zéma yañ kekecginaguc ⁴ zéma qer-iawac galen ionac kicginaiguc legic qelia héigic. Wañu legic imi ic tosara niñarenjéma héimuac séc qahac wañec, néñ 144,000 baec igucnec doegina meénécmimia ieneñ sac imuhuc wammuac séc wañec. ⁴ Ieneñ mia embac iniguc momacnec ménda mebiri amuma qeri qala qalanec kecgic. Kecma rama merawanén dimia me dimia kenju séc méndac mima kenangic. Wañu ic embac sugcina igucnec bonhérégina meénécmiyu Anutu zéma rama merawa iorac héra gocmia walac walac wañgic. ⁵ Wañu kuaginaiguc ikoc ac mén ménda hicñiyu niñgic, néñ képésic solañ kecgic.

*Kua meme uñawac gezac
qézén ac.*

⁶ Wañu kua meme uña ménén kurumen sawaya imuac suraiguc putitima kenju héñi. Inén mia baec séc ic embac, séwi tanecgina hénia hénia zéma ac ewagina hénia hénia zéma gawamañgina hénia hénia ionac mia buña suruc hiabia hehe selia énézémanj zé kesa kerec. ⁷ Inén kucnec qacma yomuhuc zéyec; Zétecgé tecgé naléya imi ducñima hazac imuac niñ Anutuac bac yandi yandi wamma mepé qepési wammigic enju. Inén kurumenj zéma baec, kondunj zéma doku kiwa sasala mihicñi énécmidarec.

⁸ Imuhuc zéma kenju andiaiguc kua meme uña mén méndac mima kenec qétéya éréhécnén yomuhuc zéyec; Bacgézac bacgézac ama areña yanda Babilon! Ama iminén mia baera baera ic

embac iniguc kaisero wamma qeri gericac wain doku selia gumu énécmima kerec.

⁹ Wañu andiaiguc kua meme uña mén qétéya haréwécnéñ méndacma kemma kunen yanda qacma yomuhuc zéyec; Ménénén mén yañ biria me iwac baniarayawac mepé qepési wammima pakayaiguc me mériaiguc asé kiwi memac imi

¹⁰ I acguc Anutuac qeri biriawac wain selia imi nemac. Wañu wain selia imi mia dokuguc ménda mesohoma qocgé énécmimia. Ienen imi kua meme uñahéra téréya zéma rama merawa ionac kicginaiguc geric bélaña zéma salfanén qenzen manzen mihicñi énécmimia wammac. ¹¹ Wañu qenzen manzen imuac hofacnéñ nalé tetcgia qahac éréma emmac. Ménénén mén yañ biria zéma imuac baniarayawac mepé qepési wammu imi zéma ménénén qarawac asé kiwiya memac ionac imi siñi kaiwe séc tachiaharu mén ménda he énécmimac. ¹² Imuac mia ic embac téréya enen réwériiguc nañselima kecanzu. Ienen mia Anutuac zézé seli ac zéma Yesuac muru ninzén ninzégina hezac imi selianec késama kecanzu.

¹³ Wañu kurumen igucnec ac ewa mén yomuhuc mayu niñi, zéwa kiwiiguc ona, nalé yomuacnec hénima Miñ Kewuninawac qeriaiguc humumu ienen mérianaginaguc. Imuhuc zéyu uña téréyanén yomuhuc zéyec; Hélaacnec! wawañ memegina imuac hélanén méndac énécmimac imuac niñ nalé imuaru aigina hetecgéma tachiarumu.

*Baegiguc héla memeac
nalé hayec.*

¹⁴ Wañu hém̃ba hosusu lalac lalac heyu imuac qahaiguc méñ icac naña ésécnecnéñ tarec. Wañu iwac oruhaiguc imi ic kewu opoc golinéñ memeya tarec, mériaiguc imi sou zéra miñgañ qizilicyaguc imuac késama tarec. ¹⁵ Wañu ocmuñ igucnec kua meme uña méñnéñ mama méñ hosusu qahaiguc tarec iwac yomuhuc qacma ézéyec; Gi souga miñgañ miñgañgianéñ héima tocgowésémañ. Héla gocmia imi moczoñ waziwaziya wandaru baecac héla memeyawac naléya ducñizac. ¹⁶ Imuhuc zéyu hosusu qahaiguc tarec inéñ souya miñgañ miñgañagucnéñ giliyu keñha wamma qeriru baeciguc héla gocmia imi tocgó énécmimia wandarec.

¹⁷ Wañu kua meme uña méñnéñ ocmuñ kumenuñiguc tarec imuacnec mayec. Wañu i imuhucyanec souya zéra miñgañ qizilicyaguc késa kerec. ¹⁸ Wañu kua meme uña méñ gericac galeña keczac inéñ zaki téréya igucnec mayec. Mama sou miñgaña zéra qizilicyaguc késa kerec iwac kucnec qacma yomuhuc ézéyec; Waiñ gocmia imi qaodaczac imuac niñac gi souga zéra miñgaña qizilicyaguc iminéñ baeciguc waiñ héla gocmia hezac imi héima tocgéna. ¹⁹ Zéyu kua meme uña iminéñ souya héiyu keñha wañu baeciguc waiñ gocmia kanzanaguc imi tocgoma Anutu qeri biriawac waiñ tizi qizizayawac titiña kuneñ yanda imuac qeriaiguc giliyu hiñgadarec. ²⁰ Wañu waiñ tizi qizizayawac titiña yanda imi ama yanda imuac séngañgeñiguc taru tiziqizizagic titiña yanda imuac qeria igucnec sac yanda mayec. Mayu zékéña imuac horua héñgeña imi éréma becosic déméñginawac séciguc

heyec. Waŋu horua wéndara imi 300 kilomita imuac séc sécgéma keŋec.

15

Kua meme uŋa eneŋ yéwéri 7 késama naŋgic.

¹ Waŋu kurumeniguc sésécac haka kunen yanda welic welicgia mén hicŋiyu héŋi. Kua meme uŋa 7 ieneŋ yéwéri zérabéraguc 7 késama naŋgic. Anutuac yéwéri zérabéraguc iminéŋ hicŋidaru moczoŋ tecgémac imuac niŋac yéwéri iminéŋ tetcgiawac buŋa wanzac.

² Waŋu muŋguc hémba kondun mén kiruŋnéŋ memeya ésécneceŋ geric bélaŋguc mesoho so-hoyawac heyec. Ic embac tosara meseli amuma yaŋ biria zéma iwac baniaraya zéma iwac qarawac qétéya imi moczoŋ héŋara mema og-icdacgic ieneŋ mia kondun kiruŋnéŋ memeya ésécnec imuac élélahaiguc Anutuac gita kulele imi késama naŋgic. ³ Namma Anutuac welen qeŋe ic Mose zéma rama merawa iorac legic yomuhuc zéma héigic, O Miŋ Kewunina Anutu, medac medac wandac wandac miŋina, geŋ ai eneŋa zéma welic welicgia meanzaŋ. Baera baerawac ic kewu zéma Miŋ Kewu keczaŋ guac héná imi solana zéma hélacnec.

⁴ Miŋ Kewunina, mérénéŋ qacgawac bac yandi yandi ménda wamma eeya ménda héigémmac? Gi momacguc sac téréya. Guac wawaŋ meme solana imi hicŋitegiczac imuac baera baera ic embac ieneŋ hama wéségaiguc mepési gémmu.

⁵ Waŋu haka imi tecgéyu hémba kurumeniguc héipuc acac hali ocmuŋ imuac naguya aŋgéyec.

⁶ Anǵéyu kua meme uŋa qété 7 yéwéri 7 késa nanǵic ienen ocmuŋ igucnec magic. Ienen imi séwi usu lalacnec zéma qala qalagia linen malekunén memeya imi héima kecgic. Waŋu tétécginaiguc rikun mankepela golinén memeya imi zikima nanǵic. ⁷ Waŋu yaŋ kekecginaiguc 4 nanǵic ionarunec ménén sokoc 7 golinén memeya Anutu kekec hémbénaŋa minina iwac qeri birianén sécgéma kuaya qema heyec imi kua meme uŋa 7 ionac énécmiyec. ⁸ Waŋu Anutuac edamuya zéma kuhanén waŋu ocmuŋ qeriaiguc hofac hicŋima kuaya qedarec. Waŋu kua meme uŋa 7 ionac yéwéri zérabéraguc 7 imi ménda tecgéyunec ménén mén ocmuŋ qeriaiguc em-macac séc qahac waŋec.

16

*Zéic Anutuac qeri gericyanén
kuaya qema heheya.*

¹ Waŋu ocmuŋ qeria igucnec ac ewa kunen yandanén mama kua meme uŋa 7 yomuhuc énézéyu niŋi, Ini kemma Anutuac qeri gericac zéic 7 imi baeciguc qocgéic.

² Waŋu kua meme uŋa qétéya momacguc inén kemma zéicya baeciguc qocgéyu wizi biria geriwagucnén ic embac yaŋ biria imuac asé kiwiya mema baniaraya mepésimigic ionac séwiginaiguc hicŋiyec.

³ Waŋu kua meme uŋa qétéya éréhéc inén zéicya konduniguc qocgéyu kondun imi focdac ic humumia ionac sac ésécnec waŋec. Waŋu

konduniguc lambéc zéma iwawai kekecginaguc imi moczoṅ humudacgic.

⁴ Waṅu kua meme uṅa qétéya haréwéc inéṅ zéicya doku téfara zéma doku kiwaiguc qocgéyu sac wandarec. ⁵ Waṅu kua meme uṅa doku aṅgétima kerec inéṅ yomuhuc zéyu niṅi, becaru kecneccac keczaṅ, o téréya miṅina, imuhuc zétecgé énécmizaṅ imuac niṅac gi imi solanṅ dindiṅa wanzaṅ. ⁶ Ieneṅ ic embac téréya zéma kua meme ic unugic sacgina mayec imuac niṅ sac gumu énécmiṅa imuac nimba hakagina waṅgic imuac bakia mezu. ⁷ Waṅu neṅ nimba zaki téréyanéṅ ac yomuhuc melemma zéyec; Hélaṅnec! Anutu Miṅ Kewunina medac medac wandac wandac miṅina guac gésigési aiga imi hélaṅnec zéma solanṅ wanzaṅ.

⁸ Waṅu kua meme uṅa qétéya ⁴ inéṅ zéicya imi kaiweiguc qocgéyu geric bélaṅaṅéṅ ic embac kasonṅi énécmimac niṅ waimimia waṅec. ⁹ Waṅu geriwa kunéṅ yandanéṅ ic embac kasonṅi énécmiyec. Waṅu yéwéri zérabéraguc imi mihicṅi énécmimacac séc kuha hemizac Anutu iwac qara imi zébiri qébiri wammima ewa qerigina ménda melemma eeya ménda héimigic.

¹⁰ Waṅu kua meme uṅa qétéya ⁵ inéṅ zéicya imi yaṅ biria iwac ic kewu tataraiguc qocgéyu iwac héṅgaleṅ ama areṅa yanda imi focdac siṅidéṅgéyu ic embac ieneṅ qenzeṅ manzeṅ qema ezelaṅgina kigic. ¹¹ Waṅu wizi némbéṅgina zéma imuac geriwa niṅac Anutu kurumeṅ miṅina zébirimima wawaṅ memegina imi kileṅ ménda melenṅgic.

¹² Waṇu kua meme uṇa qétéya 6 imi ic kewu Is igucnec hamu ionac hénagina mihicṇima zérén qérén wandacmaṇ zé zéicya doku téfara yanda Yufurata iguc qocgéyu doku imi zicgédarec. ¹³ Waṇu ni hémba mazuaṇ mokoleṇ kuaya igucnec zéma yaṇ biria imuac kuaya igucnec zéma kua meme ic ikora iwac kuaya igucnec uṇa biria haréwéc taṇa tanec ésécnén érégi. ¹⁴ Imi mia kuwic uṇagina. Ieneṇ imi medac medac wandac wandac miṇina Anutu iwac nalé yandaiguc yaré qewiṇ zé zérén qérén wamma baera baera ic kewu ionac muru kemma kiwi méréra wamma tocgo énécmigic. ¹⁵ Ninzu neṇ kowu nene ésécnec hamaṇ. Méṇnéṇ mén kic qeli kecma eṇeya séwi usuya galeṇgéma katanec ménda keṇha wamma eṇeya gamuya ménda hicṇitegicmac imi mériaṇaguc wammac. ¹⁶ Waṇu uṇa biria haréwéc ieneṇ baec mén qara Hebiraio aciguc Amagedon zémimia imuaru ic kewu qutulangi énécmidacgic.

¹⁷ Waṇu kua meme uṇa qétéya 7 inén zéicya imi sawa géléléyaiguc qocgéyu mayec. Mayu ocmuṇ ic kewu tatic imuarunec ac ewa kunen yanda ménnéṇ yomuhuc zéyu mayec; Medac medara wanzac! ¹⁸ Waṇu pilitic zéma buṇ parandaṇ zéma ac hétén hicṇiyec. Waṇu naṇ kunen yanda mén hicṇiyec. Naṇ imuhucya imi baeciguc ic embac hicṇima kecgicac éréma deguc mén ménda hicṇiyec. ¹⁹ Waṇu ama areṇa yanda demin seliaguc imi téma haréwéc waṇec. Waṇu baec séc ic ionac ama areṇa yanda imi moczoṇ bororongiéma madarec. Waṇu Anutunén Babilon ama areṇa yandawac tacyachéra imuhuc

niŋqeli énécmima qeri biric soho sohayawac waiŋ doku sokoc imi qocgé énécmiyec. ²⁰ Waŋu kondun baec komoc komoc imi néŋgacma sanjidacgic baec boŋa moczon hocénécmimia waŋec. ²¹ Waŋu kurumen igucnec komboc sanŋeŋa 40 kilo imuhucya imuhucyanéŋ ic embac ionac qacginaiguc mayec. Mayu yéwéri kunen yanda bac yandi yandiyaguc mihiçŋi énécmiyu ic embac ieneŋ Anutu zébiri qébiri wammigic.

17

Kaisero embac garata zéma yaŋ biria.

¹ Waŋu kua meme uŋa 7 zéic késa nançic ionarunec ménéŋ nuaru hama yomuhuc nézéyec, You hana hénà yanda embac qac buŋa yandayaguc doku kunen yanda yandaiguc tacanzac imi kitiwa dimuhucya hiçŋimimac imi gézéwa hémbésémaŋ. ² Baec séc ic kewu ieneŋ i guç kaisero waŋamuazu. Waŋu ic embac baeciguc kecazu ieneŋ iwarunec mia kaiseroac waiŋ doku negic ewa soho waŋ énécmiyu keczu. ³ Imuhuc nézéma uŋa téréyanéŋ nuagicma baec kéra kériasiaiguc keŋec. Waŋu imuaru hémba embac mén yaŋ biria pésia ménac qahaiguc tarec. Waŋu yaŋ imuac séwélaiguc Anutu zébiri qébiri mimiawac qac kiwi hénia hénia sécgédacma heyec. Waŋu yaŋ imi mia oruha 7 zéma iliha 10 hemiyec. ⁴ Waŋu embac imi séwi usuya qoucqoucya zéma pésicpésiha meamuma kerec. Waŋu goli zéma hoc eeyaguc zéma pél hocnéŋ mezeric amuyec. Waŋu mériaiguc sokoc mén

golinéŋ memeya késama naŋec. Waŋu sokoc imuac qeriaiguc imi haihaka ewa loloŋa zéma kaiseroac haka qakolayaguc imi sécgéma heyec. ⁵ Waŋu pakayaiguc qara saŋa yomuhuc ooyawac heyec, Babilon ama yanda, kaisero embac zéma baecac haihaka ewa loloŋawac neŋgocgina. ⁶ Waŋu embac imi hémba ic embac téréya zéma Yesuac héipuc ichéra ionac sacgina nekecma ewa sohosoho waŋec. Waŋu neŋ hémma kunen yanda welicgéyi. ⁷ Waŋu kua meme uŋanéŋ némac niŋac imuhuc kunen yanda welicgézan? zéma nézéyec. Neŋ embac imuac haihakaya saŋa zéma yaŋ biria oruha 7 zéma iliha 10 embac iminéŋ tacma nesianzac iorac héniaŋira gézéwa nimbésémaŋ. ⁸ Gi yaŋ biria hénzan imi becaru kerec, néŋ deguc ménda keczac. Waŋu bianŋuc uŋa biria ionac baec dumuŋa imuacnec éréma humucac geric siaiguc hiŋgacma biridacmac. Waŋu yaŋ biria imi bec kerec, néŋ deguc ménda kecma bianŋuc lilinŋéma hamac. Imuac niŋac hiŋi énécmimac nalé imuaru imi baec kurumenŋ hiŋiŋyec imuarunec éréma deguc baeciguc kekera, kekecac kiwiiguc qacgina ménda ooyawac hezac, ieneŋ imuac hémma welicgému. ⁹ Ewa qeri niŋtegic qinŋtegencyagucnéŋ ac yomi niŋasarimac. Oruha 7 imi baec boŋa 7 embacnéŋ tarec imi zéma ic kewu 7 wanzu. ¹⁰ Ic kewu 5 imi maunuyu qahac waŋgic ménŋ deguc keczac. Waŋu ménŋ imi ménda hazacnec. Waŋu hamac imi nalé hotoŋadac kecmacac hezac. ¹¹ Yaŋ bec kerec, néŋ deguc qahac wanzac imi ic kewu 7 ionac areŋiguc toroqema qétéya 8

wammac. Waṇu inéṇ humucac geric siaiguc hiṅgacmac. ¹² Waṇu iliha 10 hénzanṇ imi ic kewu 10. Waṇu ieneṇ imi baec yandagina imi ménda énécmimia néṇ yaṇ biria i guc qéhéréṅgéma kecgcic nalé hotoṇa dac ic kewu ésécnec kuc buṇa qeénécmimia wammac. ¹³ Ieneṇ imi ewa siṇ momacnec wamma eṇaṇ kuc buṇagina zéma ic kewuac qac buṇa imi yaṇ biria iwac mia waimidacmu. ¹⁴ Waṇu ieneṇ rama merawa hazéc wammima i guc yaré qemu. Waṇu rama merawa imi miṇ onac miṇgina zéma ic kewu onac ic kewu keczac imuac yaréiguc onogicdacmac. Waṇu héihéré énécmimia zéma gési énécmimia zéma tohotoho ichéra keṇhéi hahéigina qahac imi eneṇ i guc momacnec kecmu.

¹⁵ Imuhuc zéma kua meme uṇanéṇ toroqema yomuhuc nézéyec; kaisero embac doku yanda yanda qacginu taru hénec. Doku imi mia icya icya zéma ic embac tuṇa tuṇa zéma héṅgaleṇ amaya amaya zéma acgina hénia hénia zéanzu imi eneṇ mia. ¹⁶ Waṇu iliha 10 hénec ieneṇ zéma yaṇ biria imi momacnec kaisero embac imi nimbiri wammima mebiru mima séwi usuya imi hetecgéma iwac séwi busuya qécgéma nenesicya imi gericiguc odacmu. ¹⁷ Waṇu Anutunéṇ eṇeya ewa siṇa heyec séc medacmaṇ zé ewa qeriginaiguc nininṇ méṇ mihicṇi énécmiyu ewa momac wamma eṇaṇ héṅgaleṇ ama areṇa yandagina imi yaṇ biria iwac waimigic. Waṇu imuhuc wammanec kecgcic Anutuac ackuazéc imi hélaguc wandacmac. ¹⁸ Waṇu embac hénec imi mia ama areṇa yanda, baecac ic kewu héṅgaleṇ waṇ

énécmiānzac imi mia.

18

Babilon ama areṇa yanda imi kisikiyoṇ mi-hicṇiyec.

¹ Imuhuc zéyu tecgéyu ni hém̄ba kua meme uṇa mēṇ kuc buṇa yandayagucnēṇ kurumēṇ igucnec mayec. Waṇu iwac edamuyanēṇ baec qetagalidarec. ² Inēṇ ac ewa yandaiguc qacma yomuhuc zéyec; Bacgézac bacgézac! Ama areṇa kunēṇ yanda yanda Babilon! Kuwic onac duṇ tatac zéma uṇa biria hénia héniaiwac tocgotogo ama zéma nei biria ewa loloṇa ionac aségina wānzac. ³ Hénia imi yomuhuc, hēṇgalēṇ amaya amaya imi iwac kaisero hakawac qeri biria imi doku selia ésécnec nema ewa mohogoho sohoya wānzū. Waṇu baecac ic kewu enēṇ i guc kaisero haka waṇgic. Waṇu baec séc nēnnagém̄ba ic ienēṇ imuhucyanec mezeric qezericac kuhanēṇ kecma kekec imuac kuha niṇac yandima soukiwa ginaguc waṇgic.

⁴ Waṇu kurumēṇ igucnec ac ewa mēṇ yomuhuc mayu niṇi; Ic embac hécna ini embac iwarunec mama iwac kēpésiciguc ménda toroqemu. Imuhuc wamma iwac yéwéri zérabérāguc imi momacnec ménda mem̄u. ⁵ Ném̄ac niṇ kēpésicya imi qaudumuru héima eṇkecma kurumēṇ osizac. Waṇu Anutunēṇ kēpésicya imi niṇqelima keczac. ⁶ Imuac énécm̄iyec séc migic. Wawaṇ memeyawac bakia séha mesaigic éréhéc waṇu melenēṇ migic. Waṇu sokociguc doku selia hénia hénia momacnec haima lelecgéma énécm̄iyec

imi séc ménj toroqema melenjmigic. ⁷ Zézé bipi waṇamuma mezeric waṇamuma kerec imuac imuhucyanec qenzen manzenj zéma ewa howuc imuac séciguc wammigic. Némac ninj inénj ewa qeriaguc yomuhuc zéanzac, ni embac garata wamma héngalenj waṇj énécmianzua, ni malé qahac, waṇu ewa howuc ménj ménda mihicṇimaṇj. ⁸ Imuac ninj ai meme momacguc imuac qeriaiguc yéwéri zérabéra, humuc zéma, zésiác yanda zéma, bėti yanda imuhucyanénj hicṇimimac. Iwac tasé kuku miṇina imi medac medac, wandac wandac miṇina Anutu, imuac ninjac embac imi geric bélaṇaiguc giliyu zedacmac.

⁹ Waṇu baecac ic kewu i guc kaisero wamma mezeric qezeric wamma kecgic imi enenj gericnéj embac imi oyu imuac hofacya eṇu hémma iwac ninjac zésiác wammu. ¹⁰ Waṇu qenzen manzenja hémma bac yandi yandi wamma lakec namma qac héhélima yomuhuc zému. Ewa biric, ewa biric! Ama yanda Babilon, medac medac wandac wandac Babilon! Némac ninj kitiwaga yéwéria focdac hicṇigénzac.

¹¹ Ménénj ménj hinacya boṇj ménda meanzac imuac ninjac baecac nénnagémba ic ienenj embac imuac wamma siacma ewa biric wammigic. ¹² Hinacgina imi mia goli zéma siliwa zéma qembili boṇja yanda zéma pél hoc boṇja eṇeja zéma linej maleku solaja zéma iwawai qouc qoucga zéma maleku hézénj usianénj memeya kambij hésianénj memeya zéma maleku pésicpésiha zéma ichésa héménja hiabiaguc hénia hénia zéma iwawai elifante zuṇanénj memeya

zéma méra kiwi ichésa boṇa eṇeṇagucnéṇ memeya hénia hénia zéma aiṇ qaora zéma, aiṇ zéma mamboli hoc ¹³ Waṇu méséki ic séwéla, iwawai asélaṇaguc, kufaṇ, haléc héméṇaguc, berizi halécya, doku selia, oliwa haléc, padi zéma imuac uha, burumakao zéma rama, becosic zéma imuac karisi, hésa ic zéma ic embac ionac qeri uṇa. ¹⁴ Waṇu yomuhuc zému, Iwawai héla gocmia imuac me imuac guac uṇaganéṇ siṇa nimma hoc hoc ai meaṇnec imi moczoṇ guac murunec néṇgacma kendacgic. Iwawai saméṇ bipiyaguc hegéṇgéṇa zéma iwawai mezeric qezeriraguc imi moczoṇ sohodacgic. Imuhucya imi méndagucnec mihicṇimu. ¹⁵ Babilon niṇac soukiwa mihicṇiaṇgic nénnagémba ic hinac imuhucyawac miṇina ieneṇ qenzeṇ manzeṇ imuac bac yandi yandi wamma lakec namma yomuhuc zézé siac wamma ewa howuc wanṇu. ¹⁶ Ewa biric, ewa biric, ama yanda gi linéṇ maleku hiabia zéma maleku qouc qoucṇia zéma pési pésiyanéṇ mezericma goli zéma hoc eeyaguc zéma pél hocnéṇ mezeric amuma kekera. ¹⁷ Hinac yanda imuhucyanéṇ fuknec qahac wandaczac.

3éic miṇina zéma zéiciguc kondunṇ séc kenken haha waṇaṇgic ic kian eneṇ zéma zéic imuac ai ic zéma kondunṇiguc ai meaṇgic ieneṇ lakec naṇgic. ¹⁸ Namma geric embac oyu hofacya éréyu hémma qacma zézu, Ewa biric, némac ama kunéṇ yandanéṇ imuac séc waṇec me? ¹⁹ Imuhuc zéma orucginaiguc sigic naecma siacma ewa howuc wamma zésiactma zégic; Ewa biric, ewa

biric, ama yanda yomi, konduniguc zéic minina ienen guac iwawai eeyagucnéṅ soukiwagina mi-hicṇianṅic, néṅ ama areṇa yanda imi fuknec qahac wandaczac. ²⁰ Waṇu Anutunéṅ hēnaorin hēra ionac zéwelecgina niṇénécmima embac imi zétecgé énécmizac. Imuac niṇac kurumenṅ zéma ic embac téréya zéma Yesuac Méliméli ic zéma kua meme ic ini, haka imuac ségiségi waṅṅic!

²¹ Ac imuhuc hicṇiyu kua meme uṇa selia ménéṅ zamaṇinṅ yanda hilaṇa mén meyacma konduniguc giliyu hiṅgarec. Hiṅgaru yomuhuc zéyec; Babilon ama yanda imi imuhucnec selianec gliyu hiṅgaru mihiṇimuac séc qahac wammac. ²² Waṇu gita qeṇe ic zéma legic héihéi ic zéma kuṇa qeṇe ic zéma témunṅ qeṇe ic ionac hétén imi sucginaiguc muṅguc ménda hicṇiyu nimmu. Waṇu méra kiwi meme ic ionac nénnagémba haka imi acguc muṅguc ménda hémmu. Waṇu iwawai hézé hézéyayawac zamaṇinṅ hoc yanda imuac hétén acguc muṅguc ménda hicṇiyu nimmu. ²³ Lambe asahanéṅ guaru muṅguc ménda asarimac. Waṇu eu ininṅ buṇa qeṇe ionac ewa héténéṅ guac muru muṅguc ménda hicṇiyu nimmu. Nénnagémba ichécga imi baera baera ic eṇeṇa imi enenṅ mianénṅ, suṇa meme acganéṅ baec séc ic embac qerigina mesohoyec. ²⁴ Waṇu kua meme ic zéma ic embac téréya zéma ic embac tosara baera baera unuhumugic moczonṅ yanda ionac sacginanéṅ ama yanda yomuac qeriaiguc wininiyec.

*Kurumenḡuc zézé ségiségi
hicṇiyu héṇi.*

¹ Waṇu imuac andiaiguc nimba kurumenḡuc ic embac tuṇ yanda ionac ewa hétén yanda ésécnecnén hicṇima yomuhuc zégic; Haleluya Anutunina mepésini! Aṇgén titi zéma edamu zéma kuc yandanén Anutunina guaru hezac. ² Hénia imi mia iwac niṇgésigési ai imi hélanc zéma solañ dindiṇa wanzac. Kaiseroac hakanén baec mebiriyec sero embac garata imi niṇgésima eṇeya welenḡ qeḡe ichéra ionac sacḡinawac zégési énécmimac. ³ Muṇḡuc yomuhuc zégic; Haleluya! Waṇu ama yanda imuac hofacnéṇ nalé tetcgia qahac emmanec naṇanzac. ⁴ Waṇu qerawac galenḡ 24 zéma yaṇ kekecḡinaguc 4 ienenḡ ic kewu tatac imuaru tarec Anutu i simiṇ héimima mepésimima zégic; Hélanc, Haleluya! ⁵ Waṇu ic kewu tatac imuarunec ewa hétén ménḡ hicṇima zéyec; Anutunina mepésimigic, iwac welenḡ qeḡehéra moczoṇ ini zéma, kunenḡ me komora, iwac bac yandi yandi wammianzu ini moczoṇ Anutu mepésimigic. ⁶ Waṇu muṇḡuc ic embac tuṇ yanda ionac ewa hétén ésécnec zéma doku dunduṇ yandawac hétén ésécnec zéma buṇ parandanḡ yanda ésécnecnén hicṇima yomuhuc qacma zégic niṇi, Haleluya! medac medac wandac wandac Miṇ Kewunina neṇaṇ Anutunén ninicgalenḡ waṇ nénécmianzac. ⁷ Rama merawa imuac zammarén meme naléya ducṇiyu iniṇ buṇaya qemimianén zérén qérén waṇ amudaczac. Imuac niṇ neṇaṇ ségiségi wamma edamuya héimiwiṇ. ⁸ Embac imi mia linenḡ maleku hiabia qilic qilicyaguc zéma

lalach qeqecnec imuhucya héimac niṇ haimiyec. Waṇu maleku linēṇ hiabia imi mia ic embac téréya ionac wawaṇ meme solanṇ dindiṇa imi mia.

⁹ Waṇu kua meme uṇanēṇ nuac yomuhuc zéyec; Kiwi yomuhuc ona, rama merawa imuac zammarēṇ hai ségiségi iguc héihéré énécmimia imi mériaṇ ginaguc. Waṇu muṇguc toroqema zéma ac yomi Anutuac ackuazéc imi hélacnec zéyec.

¹⁰ Imuhuc nézéyu ni simiṇ héima mepésimimaṇ zé wamba inēṇ yomuhuc nézéyec, Ni imi gi zéma guac dac munahécga Yesuac héipuc ac késa keczu iniguc momacnec welenṇ qeqe ic kecua. Waina, imuhuc ménda waṇ némbésémaṇ, néṇ Anutu sac mepési miwésémaṇ. Yesuac héipuc acnéṇ bianaṇ ara imuac qeri uṇa wanzac.

Becosic lalach lalach qahaiguc tatara.

¹¹ Waṇu ni kurumeṇ angéma naṇu héṇi. Ninzu becosic lalach ménénṇ naṇu imuac qahaiguc ménénṇ tacma kerec. Iwac qara imi haka héla zéma ac héla. Inēṇ solanṇ dindiṇanec niṇgési ai mema yaré qeanzac.

¹² Kiwa imi geric bélaṇa ésécnec waṇu oruhaiguc imi ic kewu opoc sasala heyec. Waṇu qac ménṇ ooyawac hemiyec. Waṇu imuac qac imi tosara qahac, néṇ eneyaocnec ninzac.

¹³ Waṇu inēṇ maleku saciguc tindunṇ tindunṇgia héima kerec. Iwac qara imi Anutuac ackuazéc zémimia.

¹⁴ Waṇu yaré ic kurumeṇiguc keczu ieneṇ maleku linēṇ lalach qeqeya zéma qakolaya qahac héima becosic lalaciguc tacma méndacmigic.

¹⁵ Kuaya igucnec mia sou zéra qizilic ménṇ éréyec. Waṇu iminēṇ mia baera baera

ic embac unumac. Waṇu eṇeyaoc aiṇ qarucnén hénḡalen waṇ énécmimac. Waṇu Anutu medac medac wandac wandac miṇina iwac qeri geric hénḡeṇa nimma waiṇ gocmia tizizaanzu ésécnec tiénécmima tasé kuku ai memac. ¹⁶ Waṇu iwac maleku horua qahaiguc zéma tawéyaiguc qac kiwiya yomuhuc ooyawac hezac, ic kewu ionac ic kewugina, miṇ ionac miṇgina.

*Yaṇ zéraguc zéma yaré ichéra
imi maunuyec.*

¹⁷ Waṇu ni hémba kua meme uṇa ménḡén kaiweiguc namma nei sawaiguc putitima kenḡa waṇḡic ionac muru kucnec qacma yomuhuc énézéyec; Hama Anutuac nezélélén yandaiguc tocgégic. ¹⁸ Tocgoma ic kewu ionac séwi busu zéma ic kawali hécginauwac séwi busu zéma be-cosicgina zéma imuac qahaiguc tacḡic ionac séwi busu zéma ziki sipac qahac keczu zéma welen qeḡe keczu zéma kunen me komora moczon yanda ionac séwi busugina imi negic. ¹⁹ Waṇu nen hémba yaṇ biria imi zéma baec séc ic kewu zéma yaré ic hécgina ienen tocgogic. Tocgoma becosic lalaciguc tarec i zéma yaré ichéra hazéc waṇ énécmima yaré qewiṇ zé harégic. ²⁰ Nén yaṇ biria zéma iwac kiwaiguc kiwi méréra meanḡic kua meme ic ikora imi momacnec érépésima dérécḡé érécmimia waṇec. kua meme ic ikora inén mia yaṇ imuac qac kiwiya késa kecma iwac ireha mepési migic imi onac kiwi méréra wamma ewagina mesoho énécmiyec imi mia. Éréhéc imi qeliqeli érépésima gizon geric bélaṇawac zékéṇaiguc gili érécmiyu hiṇḡaroc. ²¹ Waṇu tosara

imi becosic lalaciguc tarec iwac kua igucnec sou zéragucnéṅ mama unudarec. Waṇu nei hénia hénia imi moczoṅ hama séwi busugina negic tomeṅgina qedarec.

20

Yawuṅ 1,000.

¹ Waṇu hémba kua meme uṇa ménénṅ uṇa biria ionac baec dumuṇa imuac wétéya zéma seṅ hésa kunéṅ yanda mériaiguc késama kurumeṅ igucnec mayec. ² Mama mazuaṅ mokoleṅ késama yawuṅ 1,000 séc qatémiyec. Mazuaṅ imi mokoleṅ walac hicṇiyec uṇa biria, Biria miṇina zémimia imi mia. ³ Qatémina uṇa biria ionac baec dumuṇa imuac qeriaiguc giliyu hiṅgaru naguya hézicgéma asé kiwinéṅ meselima musulungéyec. Waṇu baera baera méndagucnec ikoc ménda waṅ énécmimac niṅ yawuṅ 1,000 ac séc imuaru heyec. Waṇu imuac andiaiguc nalé hotoṇa dac hulacmimia wammac.

⁴ Waṇu ni ic kewu tatac sasala hémba tosara imuaru tacgic imi onac niṅgésigési ai memu niṅ kuc buṇa énécmiyu késa kecgic. Waṇu neṅ hémba Anutuac ackuazéc zéma Yesuac héipuc ac niṅac déméngina héric hérira ionac qeri uṇagina zéma yaṅ biria zéma iwac ireha ménda mepésimigic ieneṅ zéma pakagina zéma méraginaiguc asé ki-wiya ménda megic ieneṅ qelima yacma Kristoguc yawuṅ 1,000 imuac séc ic kewu waṅ énécmima kecgic. ⁵ Waṇu humugic ionac murunec tosara ieneṅ keṅkecma yawuṅ 1,000 tecgéyec nalé imuaru mia qelima yacgic. Yacgic qelima yayac

haka imuac qétéya momacguc waŋec. ⁶ Ic embac humuc igucnec qeliqeli qétéya momacguc imuac toroqemu ieneŋ imi mériaŋginaguc zéma téréya. Ionac muru humuc qété éréhéc imi kuha qa-hac. Ieneŋ imi Anutu zéma Kristoac hofac oo ic wamma yawuŋ 1,000 imuac séc Kristoguc ic kewu waŋ énécmima kecmu.

Biria miŋinawac kekec tetecgia.

⁷ Waŋu yawuŋ 1,000 sécgéyu Biria miŋina imi hésa ama igucnec hulac mimia wammac. ⁸ Hulac miyu éréma yaré qemu niŋac baec waŋgoŋa kemboŋ qahac Gok zéma Magok ic imi ikoc waŋ énécmima qutulagé énécmimaŋ zé kemmac. Waŋu zaŋgégina imi konduŋ sakasac ésécnec sasala. ⁹ Ieneŋ imi baec imi sécgédacma asasa tигic. Waŋu ic embac téréya toŋ héréma tacgic imi zéma ama baec yanda siŋniŋ waŋmimia imi lelecgé énécmigic. Waŋu kurumeŋ igucnec ger-icnéŋ mama yaré ic imi onoyu humudacgic. ¹⁰ Waŋu Biria miŋina ewa soho waŋ énécmima kerec imi gizoŋ geric bélaŋawac zékérjaiguc giliyu hiŋgarec. Waŋu geric sia imuaru mia yaŋ biria imi zéma kua meme ic ikora imi momacnec kecmu siŋi kaiwe séc nalé tetecgia qahac qenzeŋ manzeŋ qema kecmac.

Humuc ic eneŋ niŋgési énécmimia waŋec.

¹¹ Waŋu ic kewu tatic kuneŋ yanda lalacnec zéma mén imuac qahaiguc tarec imi héŋi. Waŋu baec kurumeŋ imi wésia igucnec néŋgacma qa-hac wandarec. ¹² Waŋu neŋ hémba humuc eneŋ, eneŋa zéma mamaya momacnec ic kewu tatic

imuac wésiaiguc naṅgic kiwiya tosara héndén héndéṇa heyec. Waṇu kiwi mén acguc héndéṇu heyec imi mia kekecac kiwiya. Waṇu humuc ic imi wawaṇ memegina kiwiiguc ooyawac heyec séc zégési énécmiyec. ¹³ Waṇu nalé imuaru kondun qeriaiguc humumia hegic imi melen énécmiyec. Waṇu humuc zéma humumia ionac baec dumuṇa acguc qerigiraiguc humuc ic hegic imi melen énécmiyoc. Waṇu icya icya wawaṇ memegina kiwiiguc ooya imuac séciguc zégési énécmiyec. ¹⁴ Waṇu humuc zéma humumia ionac baec dumuṇa imi geric zékén imuaru selianec giligic hiṅgarec. Geric zékén imi mia humuc qété éréhéc. ¹⁵ Waṇu ménénén mén kekecac kiwiiguc qara ménda ooyawac hemac imi geric zékén imuac qeriaiguc gilimimia wammac.

21

Kurumen qelia zéma baec qelia.

¹ Waṇu ni kurumen qelia zéma baec qelia héṅi. Kurumen walaha zéma baec walaha imi aulangéma qahac waṇoc. Waṇu kondun imuhucyanec ménda heyec. ² Waṇu ama areṇa yanda téreya Yerusalem qelianén kurumen igucnec Anutu arunec mayec. Mayu hémba mezeric zerira tanera imi embac ic buṇa qemimianén eu buṇayawac wamma mezeric amuyec ésécnec waṇec. ³ Waṇu ic kewu tatac imuacnec ewa hétén kunen yanda hicṇima yomuhuc zéyec; Héṅgic Anutuac hali imi ic embac sucginaiguc hezac.

Waŋu inéŋ Anutu waŋ énécmima iniguc momac-nec kecmac. Waŋu ieneŋ imi Anutuac ic embachéra waŋgic Anutu eŋeyaoc iniguc momacnec kecmac. ⁴ Kecma kic masigina moczoŋ kicgina igucnec zuac énécmimac. Iwawai walahanéŋ qahac wandarec. Imuac niŋac qelia imuaru humuc me zésiac me yaiwisisiŋ me qenzen manzen imuhucya imi méndagucnec hemac.

⁵ Waŋu ic kewu tatak imuaru tarec inéŋ yomuhuc zéyec; Héngic neŋ iwawai moczoŋ meqeli énécmizua. Waŋu muŋguc toroqema zéyec; Ac yomi imi ninzéŋgé mimia zéma héla, imuac niŋac kiwiiguc owésémaŋ. ⁶ Waŋu ac mén yomuhuc nézéyec, Mewa tecgézac! Ni imi Alfa zéma Omega,* hénihénia zéma tetcgia, neŋ mia kekecac doku kiwa igucnec doku bontegicya imi déméŋgina qanjararaŋ qeqeya ionac énécmimaŋ. ⁷ Mén naŋselimac imi iwawai imuhucya mératéc miyu memac. Ni iwac Anutu wamba inéŋ nuac naŋna wammac. ⁸ Waŋu ic ionac bac yandi yandi wammu zéma, ménda ninzéŋgému zéma, ilinqiliŋ kekec zéma, biŋ qeqe zéma, kaisero ic zéma, zinac meme ic zéma, banjarawac simiŋ héianzu zéma, ikoc ac zéanzu imi eneŋ moczoŋ zékén yanda gizoŋ geric bélaŋaguc imuaru hiŋgacma kecmu. Iminéŋ humuc qétéya éréhéc wanzac.

Yerusalem qelia wininiyu héŋi.

⁹ Waŋu kua meme uŋa 7 zéicgina séc yéwéri zérabéraguc 7 kuaya qeqeya tima nagniŋ ionac murunec ménéŋ haréma yomuhuc nézéyec, You

* **21:6:** Neŋaŋ aciguc; A zéma Z - ac imuac hénia imi 'Hénihénia zéma Tetcgia.'

hana, neṇ rama merawa iwac embac buṇa imi gézéwa hémbésémaṇ. ¹⁰ Imuhuc zéma uṇa téréyanéṇ nuagicma baec boṇa kunéṇ yanda horuaiguc emma nézéyu ama yanda téréya Yerusalem imi kurumeniguc Anutu arunec mama hayu héṇi. ¹¹ Anutuac edamuya sécgéma heyu ama areṇa yanda imuac asahanéṇ hoc eeyaguc boṇa eṇeṇa yanda ésécnec. Imi mia zasipa hoc ésécnec waṇu kristal hoc ésécnec lalacalac waṇec. ¹² Waṇu imuaru baṇa demin yanda horuanéṇ ama lelecgéma naṇu imuaru saṅgulaṇ 12 naṇec. Saṅgulaṇ imuaru kua meme uṇa 12 naṅgic. Waṇu saṅgulaṇ imuac qacyaiguc qac kiwi néndéngéma ogic heyec. Imi mia Israel kisic areṇ 12 ionac qacgina. ¹³ Saṅgulaṇ imi baec waṇgoṇa Is iguc haréwéc, Wes iguc haréwéc, Not iguc haréwéc, Saut iguc haréwéc naṅgic. ¹⁴ Ama yanda deminṇa imi séraṇa 12 hemiyec. Waṇu séraṇ imuac kembanaiguc rama merawa iwac Yesuac Méliméli ic 12 ionac qac kiwigina 12 heyec.

¹⁵ Kua meme uṇa ac nézéyec inéṇ ama areṇa yanda zéma saṅgulaṇ yanda zéma deminṇa selia séc qéréréya memaṇ zé uṇ mén golinéṇ memeya késama naṇec. ¹⁶ Ama areṇ yanda imi waṇgoṇa 4 sécgina momac zéma héṅgeṇa wéndara sécgira momacguc. Waṇu uṇ iminéṇ ama yanda imuac séc qéréréya meyu 2,200 kilomita waṇec héṅgeṇa wéndara zéma horua séc qérérégina imi moczoṇ séc éréreṇ. ¹⁷ Waṇu kua meme uṇanéṇ ama areṇa yanda imuac deminṇa dépaṇa imuac séc qéréréya acguc icnéṇ meanziṇ ésécnec meyu 70 mita waṇec. ¹⁸ Ama deminṇ baṇa imi zasipa

hocnéṇ memeya waṇu ama yanda imi mia goli solañ galasi asac asaria ésécnecnéṇ memeya. ¹⁹ Ama areṇ yanda demin imuac baṇa qambaṇa imi hoc eeyaguc hénia hénia sasalanéṇ mezeric qezeric wawaṇa. Qambaṇa qétéya momacguc imi zasipa hocnéṇ, séraṇ qétéya éréhéc imi sapaia hocnéṇ, séraṇ qétéya haréwéc imi agat hocnéṇ, séraṇ qétéya 4 imi emerade hocnéṇ mezeric zerira. ²⁰ Qétéya 5 imi onikisi hoc, qétéya 6 imi kanelian hoc, qétéya 7 imi kirisolait hoc, qétéya 8 imi beril hoc, qétéya 9 imi topas hoc, qétéya 10 imi kirisopireis hoc, qétéya 11 imi zeisinta hoc, qétéya 12 imi amatisita hoc. ²¹ Saṇgulaṇa 12 imi pél hoc 12 néṇ memeya, ama saṇgulaṇ 12 eṇac eṇac imi pél hoc howia eṇac eṇacnéṇ memeya. Waṇu ama hénaya imi goli téṅgéṇ galasi ésécnec hiwéréṅgéma hini keṇkeṇa.

²² Waṇu medac medac wandac wandac miṇina Anutu zéma rama merawa ekaoc ocmuṇ wanzaoc imuac niṇac ama yanda imuac qeriaiguc ocmuṇ mén ménda taru héṇi. ²³ Waṇu ama imuaru imi kaiwe zéma maso imi aigira qahac némac niṇ Anutuac edamuyanéṇ qetagaliyu rama merawanéṇ kifa waṇ énécmianzac. ²⁴ Waṇu baera baera ic embac ienen edamu imuac qeriaiguc keṇha waṇanṇu. Waṇu baecac ic kewu ienen eṇaṇ edamu mema imuaru harému. ²⁵ Imuaru imi kaiwe séc saṇgulaṇa ménda héianṇu. Waṇu imuaru imi siṇi mén ménda hezac. ²⁶ Icy a icya ienen eṇaṇ baec yanda imuac edamuya zéma eṇaṇ edamugina imi imuaru mema harému. ²⁷ Baecac iwawai qakolayaguc me iwawai gamu

qeḡeyaguc me ac ikoc wawaṇa ieneṇ imuaru ménda harému, néṇ rama merawa iwac kekecac kiwiiguc qacgina ooyawac hezac imi eneṇ sac harému.

22

Doku téfara kekecyaguc.

¹ Waṇu kua meme uṇanéṇ kekecac doku yanda ménṇ kristal hoc ésécnec laclalacnéṇ Anutu zéma rama merawa iwac ic kewu tatac imuacnec hénima mama keṇu nézéyu héji. ² Waṇu doku téfara imi ama yanda imuac hénia namuṇa igucnec keṇec. Waṇu doku néwéc néwéc zécgériaiguc kekecac ic hésanéṇ namma namma keṇec. Ic hési imuac héli tanera hénia hénia 12 iminéṇ maso séc hicṇima qauma waṇaṇec. Waṇu ic hési imuac haréṇanéṇ baera baera ic embac mehiaru énécmiyec. ³ Ama yanda imuaru imi saec muṇguc ménda hemac. Waṇu Anutu zéma rama merawa iwac ic kewu tatacnéṇ ama yanda imuac suraiguc tacmac. Taru welenṇ qeḡe ichéra eneṇ welenṇ qeḡe wammimu. ⁴ Waṇu ieneṇ iwac kic tanera hémma kecmu. Waṇu iwac qac kiwiya imi pakaginaiguc hemac. ⁵ Waṇu ama imuaru imi sinji muṇguc ménda hemac. Waṇu kifa zéma kaiwe asaha imi aigira qahac. Némacniṇ, Miṇ Kewunina Anutunéṇ ionac asac mararaṇgina wammac. Waṇu ieneṇ imi nalé tetcgia qahac ic kewu waṇ énécmima kecmu.

⁶ Waṇu kua meme uṇa inéṇ yomuhuc nézéyec, ac yomi ninzéṇgé mimia zéma héli. Némac niṇ Miṇ Kewunina kua meme ic ionac uṇaginawac

Anutunéṇ iwac welen qeḡe ichéra iwawai focdac hicṇimacac hezac imi énézéyu hémmu niṇac eṇeya kua meme uṇa méliyec.

⁷ Ninzu, neṇ focdac liliṇgéma hamaṇ! Imuac kiwi yomuac biaṇa ara imi niṇtoho wammac inéṇ ségiségiyaguc.

Ac teteḡgia zéma mozoc ac.

⁸ Ni Yohanenéṇ iwawai imi hémma niṇi. Haka imi hémma niṇi imuaru haka imi nézéyec kua meme uṇa iwac hénayaiguc mepésimimaṇ zéma mama simiṇ hémiyi. ⁹ Imuhuc wamba inéṇ yomuhuc nézéyec, Imuhuc ménda wanna, ni imi ḡi zéma kua meme ic dac munahécḡa keczu zéma ackuažéc kiwi yomuaru hezac imi niṇtoho wammu iniguc momacnec welen qeḡe wamma kecza. Imuac Anutu sac mepé qepési wammiwésémaṇ. ¹⁰ Waṇu inéṇ muṇḡuc yomuhuc nézéyec, Nalé imi hosuru hazac. Imuac biaṇac ara kiwi yomuac qeriaiguc hezac imi asé kiwinéṇ ménda meseliwésémaṇ. ¹¹ Imuac waigic ic biria imi haka biria wammanec kecmac. Waṇu qeri qakolagucnéṇ qeri qakolagucnec kecmac. Waṇu ic solaṇa imi haka solaṇa wammanec kecmac. Waṇu ic téréya imi téréyanec kecmac.

¹² Ninzaṇ, neṇ focdac hamaṇ. Tasé eeyaguc imi nenamuru hezac. Icyā icyā wawaṇ memeginaḡac séciḡuc eṇac eṇac tasé ku énécmimaṇ. ¹³ Ni Alfa zéma Omega,* walac zéma andia, hénihénia zéma teteḡgia.

* **22:13:** A zéma Z.

¹⁴ Malekugina horua imi zuac sorocgéanzu imi enen imi ségiségi ginaguc. Ienen kekecac ichésa imuaru keremma sangulan igucnec ama yandawac qeriaiguc keremmuac qac buña qeénécmimac. ¹⁵ Ic kazuya zéma, zinac meme ic zéma, kaisero ic embac zéma, méra sacmeme ic zéma, baniara mepé qepési wammimia zéma, ac ikoc sinja nimma wananzu imi ama yanda imuac sénnganjeniguc kecmu.

¹⁶ Yesu ni hénarinnawac ninjac wamma nuac kua meme unjana méli énécmiwa iwawai imi héipuc wan énécmiyec. Ni imi ic kewu Dawidiac séra zéma qelia, widi edamuyaguc. ¹⁷ Unja Téréya zéma inin buña qeqeyanéj Hana zézac, waigic mérénéj ménj gezacyanéj ninzac inénj hana zémac. Mérénéj ménj doku ninjac owurunja qangararanj qezac imi waigic hamac. Wanju mérénéj ménj kekecac doku ninjac wanzac imi waigic bonjegic memac.

¹⁸ Kiwi yomuaru bianjac ara ooyawac hezac imi oloj ninj wammu onac énézéwa ninjic; Ménénj ménj ac hezac imuaru ac ménj toroqemaciguc Anutunénj yéwéri zérabéraciguc kiwi yomuaru ooyawac hezac imi ic iwac mia toroqemimac. ¹⁹ Wanju ménénj ménj bianjac ara kiwi yomuaru hezac imuacnec ac ménj auyu qahac wammaciguc Anutunénj kekecac ichésa zéma ama arenja yanda téréya kiwi yomuac qeriaiguc ooyawac hezac imuaru ménda toroqemac ninjac auwa qahac wammac.

²⁰ Ac imi héipuc wamma zézac inénj ni hélacnec focdac hamanj zézac. Hélacnec, minja Yesu focdac hawésémanj.

²¹ Minj Kewu Yesuac ewa hianénj ic embac téréya momac yanda onac muru hemac. Hélacnec!

SISIPAC AC QELIA
The New Testament and Psalms in the Kube Language
of Papua New Guinea
Buk Song na Nupela Testamen long tokples Kube long
Niugini

copyright © 2012 Global Bible Translators

Language: Mongi (Kube)

Translation by: Global Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-11-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

0403b50f-078d-52e2-a203-056e8a430665